

www.humak.fi

Opinnäytetyö

Partio-osaamisen hyödyntäminen yhteisöpedagogiopinnoissa

Opiskelijoiden ja lehtoreiden kokemuksia partiossa hankitun osaamisen tunnistamisesta ja tunnustamisesta Humanistisen ammattikorkeakoulun yhteisöpedagogikoulutuksessa

Tanja Haikonen

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Yhteisöpedagogi (AMK)

Tekijä: Tanja Haikonen
Opinnäytetyön nimi: Partio-osaamisen hyödyntäminen yhteisöpedagogiopinnoissa
Sivumäärä: 41
Työn ohjaaja(t): Juha Nikkilä
Työn tilaaja(t): Humak, Hanna Laitinen

Humanistisen ammattikorkeakoulun (Humak) yhteisöpedagogien koulutusohjelmassa on ollut elokuusta 2019 alkaen käytössä partio-osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen tarkoitetut ohjeistukset, jotka on laadittu Partion nuorisovaltuuston osaamiskeskukseen ja Humakin yhteistyön myötä. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tarkastella partiotaustaisten Humakin yhteisöpedagogiopiskelijoiden, sekä heitä opettavien lehtoreiden kokemuksia partio-osaamisen hyväksilukemisesta, sekä uusien ohjeistusten käytettävyydestä, tavoitettavuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta. Työssä on lisäksi tarkasteltu mahdollisia partio-osaamisen hyväksilukemisen prosessin kehittämisen tarpeita ja muita partiotaustan tuomia hyötynäkökuilma opinnoissa.

Opinnäytetyön viitekehysten muodostavat elinikäisen oppimisen, aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen (AHOT), sekä non-formaalien oppimisen käsitteet. Partio-osaamisen hyödyntämistä yhteisöpedagogiopinnoissa on tarkasteltu niin Humakin opetussuunnitelman ja osaamistavoitteiden, kuin partion päämäärän ja kasvatustavoitteiden sekä partiokoulutusten osaamistavoitteidenkin valossa.

Partion nuorisovaltuuston osaamiskeskukseen ja Humakin yhteistyön aikana näitä asioita pohdittiin monesta suunnasta säännöllisesti kokoontuneissa tulkintafoorumeissa. Perusteellisen vertailutyön tuloksena syntyi selkeä käsitys siitä, mitkä partiokoulutukset voidaan suoraan muuntaa opintopisteiksi yhteisöpedagogiopinnoissa. Nämä partiokoulutukset listattiin Humakin AHOT-ohjeistukseen. Lisäksi luotiin kokonaan uusi vapaasti valittavien aineiden opintokokonaisuus, jota voidaan monipuolisesti hyödyntää partio-osaamisen ahotoinnissa, opinnollistamisessa sekä harjoittelussa.

Opiskelijoiden ja lehtoreiden kokemuksia partio-osaamisen ahotoinnista kartoitettiin avoimen Webropol-kyselyn avulla. Tutkimus suoritettiin keväällä 2020. Kyselyä levitettiin laajasti, ja se herätti runsaasti mielenkiintoa. Vastauksia saatiin kuitenkin melko vähän, joten kovin luotettavia johtopäätöksiä niistä ei voitu vetää. Selkeitä linjoja oli kuitenkin nähtävillä. Pääsääntöisesti kokemukset partio-ahotoinnista olivat myönteisiä, ja ohjeistuksiin oltiin tyytyväisiä. Kehittämisehdotuksiakin tuli esiin.

Selkeimpänä kehittämistarpeena esille nousi tiedottamisen tehostaminen. Lisäksi ohjeisiin kaivattiin enemmän myös muiden kuin yleisimpien partiokoulutusten sekä muun partio-osaamisen huomioimista. Myös opinnollistamiseen ja harjoitteluun kaivattiin selkeämpää ohjeistusta. Partio-ohjeistusta, kuten myös opintopolkua on yhtä monta erilaista, kuin on partiotaustaista yhteisöpedagogiopiskelijaakin, joten täysin tyhjentyvää ohjeistusta AHOT-prosessiin ei voida antaa. Linjaukset ovat kuitenkin prosessia helpottavia, ja lisäävät opiskelijoiden yhdenvertaisuutta. Case-esimerkkien avulla vaihtoehtoisia käytäntöjä voisi ehkä parhaiten tuoda tutuksi sekä opiskelijoille että lehtoreille. Myös yhteistä keskustelua asianomaisten kesken on jatkossakin tarpeellista käydä.

Asiasanat: elinikäinen oppiminen, aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen, non-formaali oppiminen, yhteisöpedagogi, partio

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Community educator

Author: Tanja Haikonen
Title: Partio-osaamisen hyödyntäminen yhteisöpedagogiopinnoissa
Number of Pages: 41
Supervisor(s): Juha Nikkilä
Subscriber(s): Humak, Hanna Laitinen

Since August 2019, the Humanities University of Applied Sciences (Humak) has had guidelines for community educator students for the recognition of proven scouting skills, which have been developed through cooperation between the Scouting youth competence centre and Humak. The purpose of this thesis is to examine the experiences of community educator students with scouting backgrounds - and the lecturers teaching them - about applying these guidelines and their availability, accessibility and expediency. The work also looked at possible needs for the development of the AHOT (recognition) process for scouting skills, and other useful aspects of a scouting background in student work.

The reference framework for the thesis consists of the concepts of lifelong learning, the recognition of previously acquired competences, and non-formal learning. The use of scouting skills in community educator studies is examined in the light of Humak's curriculum and competence objectives, as well as the Scouting Movement's educational and competence objectives for training.

During the cooperation between the Scouting youth competence centre and Humak, these issues were discussed in interpretation forums that were regularly assembled to consider a range of issues. Thorough comparative work resulted in a clear understanding of which scouting courses can be directly converted into credits in community educator studies. These courses were listed in Humak's AHOT guidelines. In addition, a whole new study module of free-choice subjects was created which can be applied in a wide variety of ways in scouting skills, studying and training.

The experiences of students and lecturers of the recognition of scouting skills were surveyed using an open Webropol survey. The survey was conducted in spring 2020. It was widely disseminated and attracted a great deal of interest. There were relatively few responses, so firm conclusions could not be drawn, but clear patterns emerged. As a rule, the experience of using scouting skills was positive, and the instructions provided were satisfactory. Suggestions for development also came up.

The most obvious need for development was the improvement of information. In addition, more attention should be given to non-standard scouting training and other scouting skills. Clearer guidance was also needed for studying and training. There are as many different scouting pathways and formal study pathways as there are community educator students with scouting backgrounds, so completely exhaustive guidance on the AHOT process cannot be given. However, these policies are facilitating the process and serve to increase student equality. Case studies could be used to familiarise students and lecturers with such alternative practices. It is also necessary to facilitate discussion between interested parties.

Keywords: lifelong learning, recognition of previously acquired competences, non-formal learning, community educator, scouting

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO	6
1.1	Opinnäytetyön tavoite ja tarkoitus	6
1.2	Viitekehys ja menetelmä	8
1.3	Tulokset ja toimenpiteet	9
2	OPINTOPISTEITÄ HARRASTUKSESTA	9
2.1	Elinikäinen oppiminen	9
2.2	Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen	10
2.3	Non-formaali oppiminen	11
3	PARTIO-OSAAMISEN HYÖDYNTÄMINEN YP-OPINNOISSA	12
3.1	Partiossa hankittu osaaminen näkyväksi	12
3.1.1	Partiotaustaiset Humakin yhteisöpedagogiopiskelijat	12
3.1.2	Humakin ja Suomen Partiolaisten yhteistyösopimus	12
3.2	Yhteisiä tavoitteita	13
3.2.1	Yhteisöpedagogitutkinnon opetussuunnitelma	13
3.2.2	Partion päämäärä ja kasvatustavoitteet	14
3.3	Koulutusten osaamistavoitteet ja tasot	15
3.3.1	Partiokoulutukset	15
3.3.2	AHOT-prosessi Humakissa.....	17
3.3.3	Osaamistasokuvaukset / NQF	17
3.4	Humakin partio-osaamisen AHOT-ohjeistus	18
3.5	Digitaalisia apuvälineitä osaamisen tunnistamiseen	19
3.5.1	Osaamiskiekkko	19
3.5.2	Osaamismerkit	19
4	TUTKIMUS	20
5	TULOKSET	22
5.1	Taustatietoja	22
5.2	Kokemuksia partio-osaamisen ahotoinnista	24

5.3 Kokemuksia partio-osaamisen AHOT-ohjeistuksesta	27
5.4 Kehittämistarpeita	32
6 JOHTOPÄÄTÖKSIÄ JA TOIMENPIDE-EHDOTUKSIA.....	35
7 LOPUKSI	38
LIITTEET.....	41
LÄHTEET.....	44

1 JOHDANTO

1.1 Opinnäytetyön tavoite ja tarkoitus

Opinnäytetyöni tarkoituksena on hankkia tietoa opiskelijoiden ja lehtoreiden kokemuksista partio-osaamisen hyödyntämisestä Humanistisen ammattikorkeakoulun (Humak) yhteisöpedagogiopinnoissa. Taustalla vaikuttavat elinikäisen oppimisen, aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen (AHOT), sekä non-formaalin oppimisen viitekehykset. Kiinnostuksen kohteena opinnäytetyössä ovat opiskelijoiden ja lehtoreiden kokemukset siitä, miten Humakin vuonna 2019 Partion nuorisoalan osaamiskeskuksen kanssa tehdyn yhteistyön myötä laaditut partio-osaamisen hyväksilukemisen ohjeet yhteisöpedagogikoulutuksessa palvelevat käyttäjiä. Opiskelijoiden ja lehtoreiden kokemuksia tarkastellaan partiossa hankitun osaamisen hyödyntämisen valossa ahotoinnin, opinnollistamisen, harjoittelun sekä mahdollisten muiden hyötynäkökulmien osalta.

Työn tilaajana on Humanistinen ammattikorkeakoulu, joka teki yhteistyötä Partion nuorisoalan osaamiskeskuksen kanssa löytääkseen yhtenäisiä tapoja hyväksilukea partio-osaamista yhteisöpedagogiopinnoissa. Syyskuussa 2018 Humak solmi Suomen Partiolaisten kanssa sopimuksen, jonka myötä oli tarkoitus luoda suositukset ja toimivat käytänteet partio-osaamisen ahotointiin. Yhteistyön myötä partiossa hankittua koulutusta ja osaamista tarkasteltiin suhteessa yhteisöpedagogitutkinnon opetussuunnitelmaan erityisissä tulkintafoorumeissa. Yhtäläisyyksiä ja yhteistä tahtotilaa löytyi helposti. Kuitenkaan opintopisteiden siirtäminen suoraan tutkintoon ei ollut mahdollista. Vertailua tehtiin niin osaamisen tavoitteiden kuin tasojenkin suhteen perusteellisesti. Yhteistyö jatkui joulukuuhun 2019 asti, jolloin osaamiskeskuksen toimikausi päättyi.

Yhteistyön myötä Humakille laadittiin partio-osaamisen hyödyntämiseksi ohjeistus, joka sisälsi yleisimpien partiokoulutusten opintopisteytysohjeet sekä uuden ahotoimalla, opinnollistamalla tai harjoittelulla suoritettavan Vapaaehtoistoiminnan ohjaaminen ja kehittäminen-opintokokonaisuuden. Ohjeistus on ollut nykyisessä muodossaan elokuusta 2019 alkaen. Opinnäytetyöni tavoitteena on kartoittaa opiskelijoiden ja

lehtoreiden kokemuksia partio-osaamisen AHOT-prosessista sekä ohjeistusten saavutettavuudesta, käytettävyydestä ja tarkoituksenmukaisuudesta yhteisöpedagogiopinnoissa.

Omat intressini opinnäytetyön tekemiseen liittyvät omaan partiotaustaani. Olen liittynyt partioon aikuisena lapseni harrastuksen myötä. Kokemusta on ehtinyt kertyä niin tapahtumien johtamisesta, ryhmien toiminnan ohjaamisesta kuin hallitustyöskentelystäkin. Olen toiminut lippukunnan ohjelmajohtajan, ikäkausivastaavan, luotsin ja sihteerin pesteissä. Olen käynyt Partiojohtajan peruskoulutuksen, sekä useita muita pienempiä koulutuskokonaisuuksia. Omassa AHOT-prosessissani ei vielä ollut käytössä uusia ohjeistuksia, joten partio-osaamistani ahotoitiin lähinnä mutu-tuntumalla. Pitkän työhistoriani vuoksi partio-osaamiseni tuli huomioitua yleensä lähinnä sivuainintana täydentämässä osaamisen profiiliani.

Kiinnostuin kuultuani Partion nuorisalan osaamiskeskuksen ja Humakin yhteistyöstä. Pyysin päästä mukaan tulkintafoorumeihin, joissa asiantuntijat käsittelivät partio-osaamisen ja yhteisöpedagogikoulutuksen tavoitteiden yhteneväisyyksiä. Pian esille nousi tarve saada kehittämistyöhön mukaan opiskelijoiden ja lehtoreiden näkökulmaa. Näin ollen Humak teki tilauksen opinnäytetyöstä, jolla kartoitettaisiin opiskelijoiden ja lehtoreiden kokemuksia ja näkemyksiä aiheesta. Opinnäytetyöni oli tarkoitus valmistua jo yhteistyöprosessin aikana, tai pian sen jälkeen, mutta aikataulu venyi alkuperäisestä suunnitelmasta noin puolella vuodella. Tuloksista ja johtopäätöksistä on kuitenkin hyötyä tulevalle kehittämistyölle, jolle on jo suunniteltu jatkoa.

Osaamiskeskuksessa kehitettiin toimikauden aikana myös digitaalinen Osaamiskiekko-palvelu, jonka avulla voidaan nähdä suoraan yhteyksiä nonformaalin ja formaalin koulutuksen välillä. Osaamiskiekkoon on liitetty myös Humakin voimassa olevat ahointiohjeet. Yhtenä opinnäytetyöni tarkoituksena olikin tarkastella myös Osaamiskiekkon tunnettavuutta ja lisätä asianomaisten tietoisuutta palvelun olemassaolosta. Tiedon lisäämistä partio-osaamisen hyödyntämisen tiimoilta pyrin lisäksi lisäämään perustamalla Facebook-ryhmän Partiotaukaiset Humakin yhteisöpedagogit, jossa olen tiedottanut jäseniä partio-osaamisen hyödyntämiseen liittyvistä seikoista.

Opinnäytetyöni yhteyshenkilönä tilaajan puolelta toimii yhteisöpedagogikoulutuksen yliopettaja Hanna Laitinen, joka oli Humakin kantava voima ja pysyvä jäsen osaamiskeskuksen kanssa pidetyissä tulkintaseminaareissa. Opinnäytetyöni tuo tietoa nykyisten ohjeistusten toimivuudesta ja parhaimmillaan myös välineitä Humakin AHOT-prosessin edelleen kehittämiseen. Partiossa hankitun osaamisen hyödyntäminen amk-opinnoissa on tärkeä yhteinen asia, josta seuraa positiivisia vaikutuksia niin opiskelijoille itselleen, kuin myös Humakille ja partiolle. Laajemmin ajateltuna opinnäytetyöni tuloksia voidaan mahdollisesti hyödyntää myös muita harrastuslajeja ja koulutuslinjoja koskien.

1.2 Viitekehys ja menetelmä

Non-formaalista kasvatuksesta ja koulutuksesta on tullut elinikäistä oppimista arvostavassa yhteiskunnassamme tärkeä näkökulma henkilön osaamisen kokemisessa ja yleisessä määrittelyssä. Eri oppilaitosten opetussuunnitelmissa puhutaan nykyään osaamisen ja taitojen lisääntymisestä, ei enää niinkään suorituksista. Tähän ajatteluun pohjautuen ammattikorkeakoulujen suhtautuminen aiemmin hankitun osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen on laajentunut koskemaan myös harrastuksissa hankittua osaamista. Perinteistä suomalaista ajattelua on melko vaikea kääntää omaa osaamista esille tuovaksi, kun luontainen vaatimattomuus nostaa päätään sitkeästi. Kuitenkin erilaisissa harrastuspiireissä toimiessaan moni nuori tai aikuinen on saanut valtavasti kokemuksia, jotka hän voisi suoraan hyödyntää opinnoissaan.

Humakissa opiskelee paljon partiotaustaisia nuoria ja aikuisia. Partio-osaamisen hyväksiluku, opinnollistaminen tai muu hyödyntäminen opintojen sujuvoittamiseksi on ollut pitkälti kiinni niin opiskelijoiden kuin lehtoreidenkin omista näkemyksistä ja tulkintoista. Humakissa elokuusta 2019 alkaen voimassa olleet ohjeet partio-osaamisen hyväksilukemisesta yhteisöpedagogiopinnoissa ovat pyrkineet yhtenäistämään käytäntöjä, ja lisäämään opiskelijoiden tasavertaisuutta.

Opinnäytetyössäni tuon esille opiskelijoiden ja lehtoreiden kokemuksia ja näkemyksiä aiheesta. Opiskelijoiden ja lehtoreiden kokemusten kartoittamiseksi laadin Webropol-kyselyn, jonka laitoin jakoon avoimena nettilinkkinä Humakin ja partion digitaalisiin

kanaviin. Linkki saatekirjeineen lähetettiin myös kaikille Humakin yhteisöpedagogiopiskelijoille ja heitä opettaville lehtoreille sähköpostilla.

1.3 Tulokset ja toimenpiteet

Opinnäytetyön tutkimuksen tuloksista on nähtävissä pääasiassa positiivinen suhtautuminen partio-osaamisen hyväksilukemiseen ja AHOT-ohjeisiin. Asiasta tiedottaminen nousi tärkeimmäksi kehittämiskohteeksi tulevaisuudessa. Myös opinnollistamista ja harjoittelua varten kaivattiin tarkempaa ohjeistusta. Vastaajilta tuli hyviä ja käytännönläheisiä kehittämissuhteita AHOT-prosessin kehittämiseksi edelleen.

Tutkimuksen tuloksista oli helppo tehdä johtopäätöksiä ja toimenpide-ehtotuksia Humakille. Tilaajan palautteen mukaan työstä saatuja havaintoja ja toimenpide-ehtotuksia voidaan hyödyntää tulevaisuuden kehittämistyössä AHOT-prosessiin liittyen niin partion, kuin myös muiden non-formaalista oppimista tarjoavien organisaatioiden näkökulmasta.

2 OPINTOPISTEITÄ HARRASTUKSESTA

2.1 Elinikäinen oppiminen

Tässä opinnäytetyössä tarkastellaan partio-osaamista ja sen hyödyntämistä yhteisöpedagogiopinnoissa elinikäisen oppimisen, aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen, sekä non-formaalista oppimisen viitekehyksessä.

Elinikäisellä oppimisella tarkoitetaan ihmisen koko elämänkaaren aikaista, monelle elämänalueelle ulottuvaa oppimista. Elinikäinen oppiminen kattaa sekä formaalista, muodollista koulutusjärjestelmän mukaisen oppimisen, että koulutusjärjestelmän ulkopuolella ja siitä täysin riippumatta tapahtuvan non-formaalista oppimisen. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2018, 11.)

Globaalia yhteiskuntaa koskevat suuret muutokset esimerkiksi työssä ja työnteossa, sekä tieteen ja teknologian kehityksessä ovat nostaneet elinikäisen oppimisen tärkeään

asemaan. Niin Suomessa, kuin koko maailmassakin ollaan siirtymässä aikaan, jossa osaamista on kehitettävä jatkuvasti. Jatkuva oppiminen vaikuttaa esimerkiksi ihmisten työhyvinvointiin lisäämällä osaamisen hallinnan tunnetta. Myös sosiaalisen yhdenvertaisuuden kannalta jatkuvan oppimisen edistäminen on tärkeää. Elinikäisen oppimisen avulla kehitetään niin Suomen kilpailukykyä kuin ihmisten hyvinvointiakin. (Kankainen 2019.)

EU:n parlamentin ja neuvoston antaman suosituksen (EUVL L 394, 30.12.2006) mukaan elinikäisen oppimisen avaintaitoja ovat viestintä äidinkielellä ja vierailta kielillä, matemaattinen sekä luonnontieteiden ja tekniikan perusosaaminen, digitaaliset taidot, oppimistaidot, sosiaaliset ja kansalaistaidot, aloitekyky ja yrittäjäyys, sekä tietoisuus kulttuurista ja kulttuurin ilmaisumuodot. Kaikissa elinikäisen oppimisen avain-taidoissa keskeisiksi teemoiksi on nostettu kriittinen ajattelu, luovuus, aloitteellisuus, ongelmanratkaisu, riskinarviointi, päätöksenteko ja tunteiden rakentava hallinta. (Eur-Lex 2016.)

2.2 Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

Elinikäisen oppimisen viitekehyksessä tutkintotavoitteisen opiskelun joustavuus, sujuvuus ja mielekkyys ovat korostuneet. Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (AHOT) on yleistynyt keino sujuvoittaa tutkintoon tähtääviä opintoja.

Käsitteenä aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen tarkoittaa tapaa, jolla kartoitetaan virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuolelta saatua osaamista, ja karttuneen osaamisen hyväksilukemista opinnoissa. Osaaminen voi olla työelämästä, harrastuksista, vapaaehtoistoiminnasta tai vapaa-aikana arki-oppien hankittua tietoa tai taitoa. Aiemmin hankitun osaamisen hyödyt ovat moninaiset. Lähtökohtana on, että opiskelijan ei tarvitse opiskella asioita, jotka hän jo osaa. Opiskelijan opiskeluaika lyhenee ja valmistuminen nopeutuu. Opiskeluprosessista tulee yksilöllisempi ja opiskelijan näkemys omasta osaamisesta selkiytyy. Myös oppilaitos hyötyy joustavammista opetusmenetelmistä ja nopeammin valmistuvista opiskelijoista esimerkiksi rahallisesti. Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

on monelle opiskelijalle jo arkipäivää, vaikka oppilaitosten välillä onkin melko suuria eroja hyväksilukemisen ohjeistuksissa ja tiedottamisessa. (Mikkola, P. & Haltia, P. 2019, 2-3 ja 7-8.)

Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen lisäävät useimmiten opiskelijoiden opintotyytyväisyyttä. Toisaalta runsaasta hyväksi lukemisesta voidaan nähdä olevan myös haittaa opiskelijalle. Jotain tärkeää saattaa jäädä oppimatta, ja opiskelun sosiaaliset edut saavuttamatta. Tasapainon löytäminen aiemmin hankitun osaamisen ja opinnoista saatavan osaamisen hyötyjen välillä onkin tärkeää. Opiskelijan omilla tavoitteilla on suuri merkitys tasapainon löytämisessä. (Mäkinen-Streng, M. & Ojala, K. & Haltia, N. 2017, 32-33.)

2.3 Non-formaali oppiminen

Tässä opinnäytetyössä tarkastellaan partio-osaamisen tunnistamista ja tunnustamista non-formaalin oppimisen näkökulmasta. Non-formaali oppiminen on tavoitteellista oppimista, joka karttuu kouluopetuksen ulkopuolella ja hyödyntää epämuodollisia menetelmiä. Se perustuu oppijan omaan mielenkiintoon ja painottaa osaamisen kartuttamista pelkän tiedon omaksumisen sijaan. Osaaminen muodostuu tiedoista, taidoista, asenteista, valmiuksista ja arvoista. Oppimisprosessi voi tapahtua ryhmässä, yksin tai aikuisen tukemana. Non-formaalia oppimista tapahtuu esimerkiksi osallistumalla järjestöjen toimintaan, ohjattuihin harrastuksiin tai vapaaehtoistyöhön. (Opetushallitus 2020.)

Kiilakosken (2015) mukaan sellaiset oppimisen paikat, jotka ovat suunniteltuja etukäteen ja niissä on jonkinlainen opettavainen elementti, ilmentää non-formaalin oppimisen piirteitä. Non-formaali oppiminen ei ole riippuvaista formaalista oppimisesta, mutta non-formaali oppiminen voi tukea formaalia oppimista. Koulun ulkopuolinen oppiminen voi tuoda muodolliseen oppimiseen laajempaa näkökulmaa, metataitoja ja tarkoituksenmukaisempia menetelmiä. Parhaimmillaan formaali ja non-formaali oppiminen täydentävät toisiaan. (Kiilakoski, T. 2015, 33-37.)

3 PARTIO-OSAAMISEN HYÖDYNTÄMINEN YP-OPINNOISSA

3.1 Partiossa hankittu osaaminen näkyväksi

3.1.1 Partiotaustaiset Humakin yhteisöpedagogiopiskelijat

Humanistisen ammattikorkeakoulun yhteisöpedagogiopiskelijoiden joukossa on lukuisia partiolaisia. Ryhmien ohjaaminen ja johtaminen, tapahtumien organisointi, turvallisuus- ja kansainvälisyysosaaminen sekä muut partiossa opitut taidot ovat partiolaisille usein itsestäänselvyksiä, mutta niiden hyödyntäminen opinnoissa ei välttämättä ole ollut yksiselitteistä. Tekemällä opittujen taitojen lisäksi monet partiokoulutukset tarjoavat sisältöjä, joissa on selkeitä yhteneväisyyksiä yhteisöpedagogitutkinnon opetussuunnitelman kanssa, joten opinnoissa hyväksiluettavaa osaamista on partiolaisilla saattanut kertyä paljonkin. Humanistisessa ammattikorkeakoulussa, kuten monissa muissakin oppilaitoksissa on suhtauduttu myönteisesti ja arvostavasti partiossa hankittuun tietoon ja taitoon. Osaamisen muuntaminen opintopisteiksi on kuitenkin ollut riippuvaista niin opiskelijan aktiivisuudesta kuin lehtorin tulkinnastakin. (Laitinen & Sinisalo-Juha 2018, 73.)

Olen itse partiolainen, ja monenlaista osaamista partiosta matkan varrella hankkinut. Omiin opintoihini sain mukavasti hyväksilukuja, vaikka se keskustelua ja harkintaa vaatikin. Mitään ohjeistuksia ei opintoja aloittaessani ollut, enkä tiennyt sen enempää kuin ohjaava lehtorinikaan, miten partio-osaamista olisi ollut kohtuullista pisteyttää osaksi yhteisöpedagogiopintojani.

3.1.2 Humakin ja Suomen Partiolaisten yhteistyösopimus

Syyskuussa 2018 Humanistinen ammattikorkeakoulu (Humak) ja Suomen Partiolaiset ry solmivat yhteistyösopimuksen partiossa hankitun osaamisen tunnistamiseksi ja tunnustamiseksi osaksi yhteisöpedagogiopintoja. Yhteistyösopimuksen puitteissa järjestettiin Partion nuorisovaltuuston Osaamiskeskusten koordinoimia tulkintafoorumeita, joissa käytiin läpi yhteneväisyyksiä yleisimpien partiokoulutusten ja yhteisöpedagogiopintojen tavoitteiden välillä. Lisäksi puntaroitiin erilaisten partiopestien sisältöjen oppinnollistamismahdollisuuksia. (Laitinen & Sinisalo-Juha 2018,

73.) Tulkintafoorumeissa oli koolla osittain vaihtuva moniammatillinen osallistujajoukko Partion ja Humakin puolelta. Itsekin pääsin mukaan muutamaa tilaisuuteen tuomaan opiskelijanäkökulmaa keskusteluun.

Yhteistyö jatkui joulukuuhun 2019 asti, jolloin osaamiskeskuksen toimikausi päättyi. Yhteistyön myötä Humakille laadittiin yhteiset suositukset yleisimpien partiokoulutusten muuntamisesta opintopisteiksi. Lisäksi luotiin uusi vapaasti valittavien aineiden opintokokonaisuus, joka koostuu monista partiossa opittavista taidoista. (Laitinen 2019, 30-31.)

Partio-osaamisen hyödyntäminen yhteisöpedagogiopinnoissa on osa laajempaa tavoitetta harrastuksessa hankitun non-formaalien kasvatuksen ja koulutuksen tunnistamiseksi ja tunnustamiseksi osana ammattikorkeakouluopintoja. Partion nuorisovaltuuston osaamiskeskus on koordinoanut tulkintafoorumeita myös muiden oppilaitosten ja järjestöjen kesken. Tavoitteena on laajentaa näkökulmaa edelleen. Mahdollisesti myös Humakin ja Partion yhteistyö jatkuu uuden nuorisovaltuuston osaamiskeskuksen toimikauden myötä.

3.2 Yhteisiä tavoitteita

3.2.1 Yhteisöpedagogitutkimuksen opetussuunnitelma

Tulkintafoorumeissa lähdettiin etsimään yhteneväisyyksiä yhteisöpedagogitutkimuksen ja partiotoiminnan osaamistavoitteista. Yhteistä rajapintaa olikin suhteellisen helppo löytää. Humakin yhteisöpedagogikoulutuksen opetussuunnitelmassa kuvaillaan yhteisöpedagogin osaamista näin;

”Yhteisöpedagogitutkimuksesta valmistuu arvostavan kohtaamisen ammattilaisia nuorisovaltuuston ja järjestötyöhön sekä yhä moninaisempiin ammatillisiin toimintaympäristöihin yhteiskunnan eri sektoreilla. Yhteisöpedagogi ymmärtää yhteiskunnan monimuotoisuutta ja -kulttuurisuutta. Hän on aktiivinen, vastuullinen ja yhteisöllinen toimija, joka kehittää toimintaympäristöissään myös erilaisia verkostoitumisen muotoja ja yhteiskunnallisen vaikuttamisen kanavia. Yhteisöpedagogi tietää yksilön kasvuun, kehitykseen ja hyvinvointiin vaikuttavat tekijät sekä ehkäisevän työn merkityksen ja sovellusmahdollisuudet erityisesti nuorten parissa tehtävässä työssä.” (Humanistinen ammattikorkeakoulu 2018, Opetussuunnitelma, 7.)

Yhteisöpedagogi voi työskennellä esimerkiksi monenlaisissa lasten ja nuorten ohjaustehtävissä, suunnittelu- ja johtotehtävissä, sekä aikuiskoulutuksen tehtävissä. Myös aktiivisen kansalaistoiminnan edistäminen monenlaisissa järjestöissä sekä yrittäjänä toimiminen ovat yleisiä yhteisöpedagogin toimenkuvia. Yhteisöpedagogin koulutus on laajuudeltaan 210 opintopistettä.

“Yhteisöpedagogitutkinnon osaamistavoitteet kiinnittyvät yhteisöpedagogitutkinnon ydinkompetensseihin, jotka ovat yhteisöllinen, pedagoginen, yhteiskunnallinen ja kehittämisosaaminen. Näiden lisäksi painotus on vahvasti myös kansainvälisen osaamisen edistämässä. --- Yhteisöpedagogin opinnot rakentuvat yleisistä opinnoista, ammatillisista opinnoista, ammatillisesti syventävistä opinnoista sekä kehittämistoiminnan opinnoista. Opiskelija täydentää osaamistaan lisäksi vapaasti valittavilla opinnoilla.” (Humanistinen ammattikorkeakoulu 2018, Opetussuunnitelma, 7-8.)

3.2.2 Partion päämäärä ja kasvatustavoitteet

Partio on vuodesta 1910 alkaen toiminut merkittävänä nuorten poikien ja tyttöjen kasvatustarjontana Suomessa. Alkuun toiminnan leviämistä hillitsi venäläisen virkavalan asettama toimintakielto, mutta vuodesta 1917 alkaen partio levisi vauhdilla jokaiseen kylään ja niemenotkoon. Toiminnan taustalla olivat englantilaisen kenraali Robert Baden-Powellin opit velvollisuudentuntoisten, hyvätapaisten ja reippaiden nuorten kasvattamisesta. (Paavilainen 2010, 22-44.) Sittemmin toimintaa on aika ajoin uudistettu ja ajanmukaistettu tarpeen mukaan. Parhailaan on menossa peruskirjan uudistusprosessi, joka saatetaan päätökseen vuoden 2020 aikana. Partio on edelleen Suomen suurin nuorisjärjestö. Vuosittain partiotoimintaan osallistuu Suomessa noin 65 000 jäsentä. (Partio.fi 2020, Partiofaktat.)

Partion maailmanlaajuinen päämäärä on kuvattu partion peruskirjassa. Tällä hetkellä voimassa oleva peruskirja määrittelee päämäärän näin:

“Partio on kasvatustoimintaa, jonka tavoitteena on tukea lasten ja nuorten kasvua heidän yksilölliset ominaispiirteensä huomioon ottaen. Päämääränä on persoonallisuudeltaan ja elämäntavoiltaan tasapainoinen, vastuuntuntoinen, aktiivinen sekä itsenäisesti ajatteleva paikallisen, kansallisen ja kansainvälisen yhteisön jäsen.” (Partio.fi 2020, Partiokasvatus.)

Partion päämäärä tarkentuu kasvatustavoitteina, joilla pyritään yksilön aktiiviseen ja vastuuntuntoiseen toimintaan suhteessa itseensä, toisiin ihmisiin, yhteiskuntaan ja ympäristöön. Kasvatustavoitteet näyttäytyvät eri ikäkausina hieman eri tavoin, mutta kuitenkin niin, että ne sisältävät aina samat osa-alueet. Suhde itseen sisältää terveyden ja turvallisuuden, itsetuntemukseen ja maailmankatsomukseen, sekä osaamiseen ja ongelmanratkaisuun liittyviä tavoitteita. Suhde toiseen koostuu toisten kunnioittamisesta ja ihmissuhteista. Suhde yhteiskuntaan sisältää ryhmässä toimimisen ja yhteiskunnallisen vaikuttamisen tavoitteita. Suhde ympäristöön tarkoittaa yksilön luontosuhdetta ja vastuuta elinympäristöstä. Näiden tavoitteiden mukaisen monipuolisen harrastustoiminnan myötä partiossa opitaan taitoja, tietoja, asenteita ja arvoja, jotka auttavat elämään kokonaista ja täysipainoista elämää. (Niilo-Rämä ym. 2013, 98-100, 145-149.)

Aikuisen näkökulmasta partiotoiminta perustuu pestijärjestelmään. Pesti on tehtäväkokonaisuus, jossa on määritellyt tehtävät ja tavoitteet. Se voi olla lippukunnan, piirin tai keskusjärjestön toimintaa. Pestiin kuuluu aina myös mahdollisuus tukeen, koulutukseen ja palautteeseen. Yleisimpiä partiopestejä ovat partiujohtajan pestit, erilaiset hallituspestit ja tiettyjen tapahtumien järjestelyihin liittyvät pestit. (Niilo-Rämä ym. 2013, 155-156.)

Yhteisöpedagogitutkimuksen ja Partion tavoitteissa on helppo nähdä yhteisiä linjoja. Lapsi- ja nuorisotyön näkökulma, aktiivisuuden, vastuullisuuden ja yhteisöllisyyden korostaminen, sekä kehittämisen ja yhteiskunnallisen vaikuttamisen merkitys korostuvat kummankin instituution tavoitteissa.

3.3 Koulutusten osaamistavoitteet ja tasot

3.3.1 Partiokoulutukset

Partion sisälle on luotu hyvin organisoitu koulutusjärjestelmä. Vanhemmille ikäkausille suunnatut koulutustarjottimet ovat erittäin monipuolisia, ja partiolaiset ovatkin

innokkaita elinikäisen oppimisen kannattajia. Koulutusta on tarjolla erätaidoista itsensä johtamisen taitoihin, ensiaputaidoista ryhmänjohtamistaitoihin ja muonitustaidoista kouluttajan taitoihin. Oppimisen keinot ja menetelmät ovat moninaiset. Esimerkiksi vuonna 2019 järjestetty mediassakin suurta kiinnostusta herättänyt Johtajatulet-tapahtuma kokosi lukuisia eturivin luennoitsijoita ja kouluttajia 3000:n osallistujan metsäseminaariin Hämeenlinnan Evolle.

Partion koulutusjärjestelmä sisältää perustason, jatkotason ja syventävän tason koulutuksia. Lisäksi tarjolla on täydentävää koulutusta sekä taitokoulutusta. Koulutuskokonaisuudet koostuvat osaamisalueittain jaetuista moduuleista. Moduulit osaamisalueittain ovat: Itsensä kehittäminen, Johtaminen, Kasvatus, Kouluttaminen, Ohjaaminen, Organisaatio-osaaminen, Partio-tieto, Projekti, Toiminnan laatu ja kehittäminen, Turvallisuus, sekä Yhteiskunta. (Partio.fi 2020, Koulutus.)

Kullekin koulutukselle on laadittu osaamistavoitteet, vaadittavat opintosuoritukset ja ydinainesanalyysi, joka määrittelee osaamisen sisällöt ydinaineen (must know), täydentävän tietämyksen (should know) ja erityistietämyksen (nice to know) tasoilla. Vapaaehtoistuen valiokunta vastaa koulutuksen kehittämisestä. Perustason, jatkotason ja syventävän tason sekä taitotason koulutukset on opintopisteytetty yhteistyössä Opintokeskus Siviksen kanssa. (Partio.fi 2020, Koulutus.)

Suosituin ja tunnetuin partiokoulutus on partiujohtaja-peruskoulutus. Vuonna 2018 partiujohtajan peruskoulutukseen osallistui 570 partiolaista. Koulutus on laajuudeltaan 7 opintopistettä. Osaamisalueet koostuvat seitsemästä eri moduulista. Partiojohtaja-jatkokoulutus (Ko-Gi) on laajuudeltaan 25 opintopistettä. Se on myös erittäin arvostettu opintokokonaisuus. Partiotiedon lisäksi koulutus sisältää osioita itsensä kehittämisestä, johtamisesta sekä toiminnan laatu ja kehittäminen-moduulista. (Partio.fi 2020, Koulutus.)

Nämä kaksi koulutusta herättivät erityistä kiinnostusta tulkintafoorumeissa. Yhteneväisyyksiä yhteisöpedagogikoulutukseen oli selkeästi löydettävissä. Muita tarkastellun alla olevia koulutuksia olivat jatkotason partiokouluttajakoulutus (2op), sekä syventävän tason koulutusohjaajakoulutus (3op) ja valmentajakoulutus (2op).

3.3.2 AHOT-prosessi Humakissa

Aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen prosessia kutsutaan Humakissa AHOT-prosessiksi.

”Opiskelija voi esittää opintojaksojen osittaista tai täydellistä hyväksilukua, mikäli hänellä on osaamistavoitteiden mukaista aiempaa osaamista. Mikäli opintojen tavoitteita vastaavaa osaamista löytyy, voidaan se hyödyntää osana tutkintoa.” (Humanistinen ammattikorkeakoulu 2020, Aiemmin hankitun osaamisen hyödyntäminen.)

Käsite tunnistaminen tarkoittaa AHOT-prosessissa sitä, että opiskelija jäsentää aiemmin hankkimaansa osaamista suhteessa osaamistavoitteisiin, kun taas tunnustaminen tarkoittaa opiskelijan osaamisen virallista hyväksyntää. Osaamisella voidaan joko korvata tietty opintojakso osittain tai kokonaan, tai sisällyttää opintoihin sellaiseen. (Humanistinen ammattikorkeakoulu 2020, E-Ahot.)

Ahotointia haetaan sähköisellä eAHOT-lomakkeella, johon liitetään hyväksiluvun hakemiseen tarvittavat tiedot ja tositteet aikaisemmista opinnoista, työkokemuksesta, tai muusta, kuten harrastustoiminnasta tai varusmiespalveluksesta kertyneestä osaamisesta. Pienin hyväksyttävä opintopistemäärä on 3 op. Osaaminen on voinut kertyä ennen opintoja tai opintojen aikana, ja hyväksilukua voikin hakea niin opintojen alussa kuin myös myöhemmin, mikäli osaaminen on hankittu opintojen aikana. Tarvittaessa osaaminen tulee osoittaa käsittelijän päätöksen mukaan, esimerkiksi haastattelulla. (Humanistinen ammattikorkeakoulu 2020, AHOT-ohjeet opiskelijoille.)

3.3.3 Osaamistasokuvaukset / NQF

Suomessa opiskeltavat tutkinnot, oppimäärät ja muut laajat osaamiskokonaisuudet on valtioneuvoston asetuksessa määriteltyjen osaamistasokuvausten perusteella jaettu kahdeksalle tasolle. Osaamisen kuvaukset vastaavat eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen vaativuustasoja. Opetushallitus yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa hallinnoi osaamiskokonaisuuksien hyväksymistä kansalliseen viitekehykseen. Viitekehyksestä käytetään nimitystä FiNQF (Finnish National Framework for Qualifications and Other Competence Modules). (Opetushallitus 2020, Tutkintojen viitekehykset.)

Ylimmillä NQF-tasoilla ovat yliopistojen ja korkeakoulujen tutkinnot, alimmilla tasoilla perusopetuksen oppimäärä. Ammattikorkeakoulututkinnot ovat tasolla 6. Partion koulutusjärjestelmän koulutuskokonaisuudet ovat tasoilla 4 tai 5. (Opetushallitus 2019. Osaamistasokuvaukset.) NQF-luokitus helpottaa eri koulutusjärjestelmien osaamistasojen vertailua ja esimerkiksi partiokoulutusten tunnustaminen osaksi yhteisöpedagogitutkintoa on luokituksen vuoksi selkeämpää.

3.4 Humakin partio-osaamisen AHOT-ohjeistus

Humakin ja Partion nuorisoalan osaamiskeskuksen yhteistyön tuloksena Humakille laadittiin ohjeet partio-osaamisen ahotointiin yhteisöpedagogiopinnoissa. Ensimmäiset ohjeistukset julkaistiin vuoden 2019 alkupuolella, ja ohjeita täydennettiin elokuussa. Ohjeistuksessa on otettu huomioon tutkinnon osaamistavoitteet, partiokoulutusten sisällöt ja NQF-tasot, joten ohjeen mukaan voi suoraan nähdä tiettyjen partiokoulutusten hyväksilukemisen mahdollisuudet. Lisäksi luotiin vapaasti valittaviin opintoihin kokonaan uusi opintojakso Vapaaehtoistyön ohjaaminen ja kehittäminen (15 op), jota toteutetaan ainoastaan ahotoimalla, harjoittelussa tai oppinollistamalla. (Laitinen 2019, 30-31.)

Ohjeistuksen mukaan Partiojohtajan peruskoulutuksella (7 op) on mahdollista hyväksilukea yhteensä 5 op Toimijuuden edistäminen- ja Valmentava työote-opintojaksoilla, tai vaihtoehtoisesti 5 op Vapaaehtoistyön ohjaaminen ja kehittäminen-opintojaksolla. Valmentajakoulutus (2 op) antaa 2 op:n ahotointioikeuden Valmentava työote- tai Vapaaehtoistyön ohjaaminen ja kehittäminen-opintojaksolle. Koulutusohjaajakoulutus (3 op) ja Partiokouluttajakoulutus (2 op) antavat kumpikin 2 op Vapaaehtoistyön ohjaaminen ja kehittäminen-opintojaksolle. Partiojohtajan jatkokoulutuksella (25 op) saa ahotoitua koko Vapaaehtoistyön ohjaaminen ja kehittäminen-opintojakson 15 op:llä. Koulutusten ahointi edellyttää opintopisteytettyä todistusta. (Humanistinen ammattikorkeakoulu 2020. Ahot-ohjeet opiskelijoille.)

3.5 Digitaalisia apuvälineitä osaamisen tunnistamiseen

3.5.1 Osaamiskiekkko

Partion nuorisoalan osaamiskeskuksen hankkeen yhtenä tehtävänä oli kehittää digitaalinen työkalu harrastustoiminnassa hankitun osaamisen ja erilaisten tutkintopereustaisten opintojen vertailemiseen. Kehitystyön tuloksena syntyi Osaamiskiekkko.fi-palvelu, joka avattiin heinäkuussa 2019. Aluksi Osaamiskiekkon avulla pystyi vertailemaan partion, 4H:n ja Marttojen koulutuksia Humanistisen ammattikorkeakoulun, Hämeen ammattikorkeakoulun ja Seurakuntaopiston tutkintotavoitteisiin. Osaamiskiekkoon lisätään jatkuvasti uusia oppilaitoksia ja järjestöjä, ja tarkoituksena on luoda kattava järjestelmä non-formaalien kasvatuksen ja koulutuksen tunnistamisen ja tunnustamisen suosituksista oppilaitoksissa. Osaamiskiekkon kehitystyö rahoitettiin Opetus- ja kulttuuriministeriön eristysavustuksella, ja teknisestä toteutuksesta vastasi Eficode. (Parkko 2019, 20-22.)

Osaamiskiekkon käyttäminen on helppoa, ja sen avulla näkee selkeästi mitkä partio-koulutukset Humakin yhteisöpedagogikoulutuksessa hyväksiluetaan, ja miten Vapaaehtoistoiminnan ohjaaminen ja kehittäminen-opintokokonaisuuden voi suorittaa.

3.5.2 Osaamismerkki

Digitaalinen osaamismerkki eli Open Badge on uudenlainen sertifioitu todiste eri tavoin saavutetusta osaamisesta. Kyseessä voi olla tietoa, taitoa, asennetta tai saavutusta kuvaava todistus. Merkin voi myöntää esimerkiksi järjestö tai oppilaitos, joka määrittelee merkin saamisen kriteerit. Opintokeskus Sivis puolestaan hallinnoi järjestöjen yhteisiä osaamismerkkejä, joita ovat Yhdistyksen puheenjohtajan, sihteerin ja taloudenhoitajan merkit, sekä Vertaisosaaja- ja Tapahtumanjärjestäjä-merkit. Osaamismerkkien avulla henkilö voi visuaalisesti ja käytännöllisesti osoittaa osaamistaan esimerkiksi oppilaitoksessa tai työelämässä. (Sivis.fi 2020. Osaamismerkki.)

Tulkintafoorumeissa keskusteltiin myös osaamismerkkien sisällyttämistä Humakin AHOT-ohjesääntöön, mutta osaamismerkkien myöntämisen vaihtelevista käytän-

nöistä ja kriteereistä johtuen Humakissa ei tässä yhteydessä katsottu olevan mahdollista käyttää osaamismerkkejä suoraan hyväksiluettavan osaamisen tunnustamiseksi. Osaamismerkkejä voi kuitenkin sisällyttää esimerkiksi vapaasti valittaviin opintoihin sekä harkinnanvaraisesti muihin opintoihin.

4 TUTKIMUS

Tarkastelin Humakin partiotaustaisten yhteisöpedagogiopiskelijoiden sekä yhteisöpedagogeja opettavien lehtoreiden kokemuksia partio-osaamisen hyödyntämisestä opinnoissa ensisijaisesti laadullisen tutkimuksen näkökulmasta. Laadullinen tutkimus pyrkii ymmärtämään asioita ja ilmiöitä, ja antaa kosketuspintaa esimerkiksi ihmisten kokemuksiin asioista (Vilkka 2015, 118). Pyrkimys ymmärtämiseen on kuitenkin aina riskialtista, koska jokainen ihminen kokee asiat subjektiivisesti, eikä tutkija voi tietää, miten tutkittava on asian ajatellut. Sama pätee myös toisinpäin. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 68-69.) Metsämuurosen (2006) mukaan laadullinen tutkimusprosessi perustuu pitkälti tutkijan omaan intuitioon, tulkintaan, järjestykykyyn sekä yhdistämis- ja luokittamisvalmiuksiin. Siksi tutkimuksen tuloksiin ja johtopäätöksiin on syytä suhtautua kriittisesti.

Tutkimuskysymykseni olivat:

1. Millaisia kokemuksia Humakin partiotaustaisilla yhteisöpedagogiopiskelijoilla ja lehtoreilla on partio-osaamisen AHOT-prosessista?
2. Miten he ovat kokeneet partio-osaamisen AHOT-ohjeistuksen?
3. Millaisia kehittämistarpeita Humakin partio-osaamisen AHOT-prosessissa ilmenee?

Tutkimusaineiston keräämiseksi laadin Webropol-kyselyn, jota muokkasin vielä muutamien testivastauksen jälkeen. Lähetin valmiin kyselyn avoimena nettilinkkinä sähköpostilla kaikille Humakin yhteisöpedagogiopiskelijoille ja heitä opettaville lehtoreille. Lisäksi jaoin kyselyä monissa Humakin ja partion Facebook-ryhmissä. Kysely oli avoinna 3.-17.4.2020. Kysely sisälsi sekä kvantitatiivisia että kvalitatiivisia osioita.

Käytin vastaajien taustatietojen ja kokemusten kartoittamiseen sekä strukturoituja kysymyksiä ja Likert-asteikkoon asetettuja väittämiä, että avoimia kysymyksiä.

Tuomen ja Sarajärven (2009) mukaan kysely sopii hyvin kokemuksia kartoittavan tutkimuksen välineeksi, koska kysymällä ihmiseltä voi saada tietää mitä hän ajattelee asiasta. Kysely on perinteisesti kvantitatiivinen aineistonkeruumenetelmä, mutta erilaisilla kysymyksillä voidaan saada myös aineistoa, jota voidaan tyypitellä laadullisiin luokkiin. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 72-75.)

Halusin kyselyn toimivan aineistonkeruun lisäksi myös informatiivisena välineenä vastaajille. Olin upottanut kyselyyn muutamia aiheeseen liittyviä linkkejä, ja kyselyn esittelytekstiin sekä kiitossivulle lisäsin linkin perustamaani Facebook-ryhmään Partiotoustaustaiset Humakin yhteisöpedagogiopiskelijat, jossa jaoin tietoa partio-osaamisen hyödyntämisestä. Saamani palautteen perusteella aihe kiinnosti laajaa yleisöä, vaikka vastausten määrä jäikin melko vähäiseksi. Vilkan (2015) mukaan laadullisessa tutkimuksessa aineiston koon määrä ei kuitenkaan ole ratkaiseva. Enemmän vaikuttaa aineiston laatu ja sen toimivuus asian tai ilmiön ymmärtämisessä.

Tiedonkeruun jälkeen siirryin tutkimusaineiston tarkasteluun. Käsittelin aineistoa sekä laadullisin, että määrällisin menetelmin. Valintakysymysten vastauksista laadin havaintomatriisin ja tarkastelin aineistoa tilastollisesti. Käytin myös Webropolin ristiintaulukointityökalua aineiston läpikäymisessä. Pyrin olemaan tunnusluvuissa erityisen tarkka, koska kyselyn vastauksissa määrällinen ja laadullinen tieto kietoutuivat toisinaan samaan muuttuun. Vehkalahti (2014) varoittaa juuri tästä ja kehottaa välttämään tulosten vääristymiä huomioimalla esimerkiksi vastaamatta jääneet vastaukset. Vastaamatta jättämisen olisi voinut välttää asettamalla kyselyyn pakollisia vastauksia, mutta arvelin sellaisen vähentävän loppuun asti vastaavien määrää.

Avointen kysymysten vastauksia järjestelin ja luokittelin sisältöjen mukaan. Omasta partiotoustaustastani johtuen minulle oli luonnollista tarkastella aineistoa hermeneuttisen metodin kautta. Vilkan (2015) mukaan hermeneuttinen kehä on tutkimuksellista vuoropuhelua tutkimusaineiston kanssa. Metodi voi olla tapa ymmärtää esimerkiksi käyt-

täjän kokemusta tutkimusavusteisessa kehittämishankkeessa, jollainen tämäkin opin-
näytetyö omalta osaltaan on. Aineistosta tekemieni johtopäätösten myötä esitän tilaa-
jalle toimenpide-ehdotuksia entistä toimivampien ja tarkoituksenmukaisempien par-
tio-osaamisen AHOT-ohjeiden kehittämiseksi.

Vehkalahden (2014) mukaan kyselytutkimuksessa mittauksen luotettavuuteen vaikut-
tavat sisällölliset, tilastolliset, kulttuurilliset, kielelliset ja tekniset seikat. Määrällisessä
tutkimuksessa validiteetti kertoo, mitataanko mitä piti. Validiteettiin vaikuttavat
muun muassa tutkimuksen perusjoukosta saatu otos, kyselylomakkeen muoto ja ai-
neiston käsittelytapa. Reliabiliteetti kertoo, miten tarkasti mitataan. Reliabiliteetti on
sitä parempi, mitä vähemmän mittausvirhettä menetelmään sisältyy. (Vehkalahti
2014, 41.) Laadullisessa tutkimusorientaatioissa ja kehittämistoiminnassa luotetta-
vuutta sen sijaan arvioidaan vakuuttavuuden ja käyttökelpoisuuden käsitteillä. Tähän
vaikuttavat aineiston ja siihen perustuvan argumentoinnin esittämisen avoimuus ja
johdonmukaisuus. (Toikko & Rantanen 2009, 121-124.)

Mielestäni tutkimus saavutti luotettavuuden hyvin. Viitekehys rakentui sekä teorian
että käytännön kokemustiedon pohjalle. Tutkimuskysymykset muodostuivat tilaajan
kanssa käytyjen keskustelujen ja omien rajaukseen liittyvien pohdintojeni myötä. Huo-
lellisesti laaditun kyselyn myötä sain mielestäni laadullisesti kestävästä aineistosta ka-
saan, vaikka vastausten määrä jäikin vähäiseksi. Esitin tutkimuksen tulokset mahdol-
lisimman selkeästi ja avoimesti. Tuloksista oli nähtävissä selkeitä linjoja, ja niiden poh-
jalta pystyi hyvin laatimaan johtopäätöksiä ja toimenpide-ehdotuksia tilaajalle.

5 TULOKSET

5.1 Taustatietoja

Kyselyyn vastasi 24 henkilöä. Vastaajista 13 oli partiotaustan omaavia yhteisöpedago-
giopiskelijoita, kun taas lehtorina Humakin yhteisöpedagogikoulutuksessa toimi
11 vastaajaa. Vastauksia olisi ollut hyvä saada enemmän, mutta näilläkin määrillä tu-

loksista on nähtävissä melko selkeitä linjoja. Vastausprosenttia on opiskelijoiden kohdalla mahdotonta arvioida, koska tiedossa ei ole, kuinka monella Humakin yhteisöpedagogiopiskelijalla on partiotaukusta. Arvioni mukaan heitä on kuitenkin reilusti enemmän kuin 13. Lehtoreiden osalta vastausprosentti oli 22%.

Heikohkoa tulosta vastausten määrien suhteen saattaa selittää tutkimuksen aikana vallinnut historiallisesti poikkeuksellinen tilanne Korona-viruksen aiheuttaman maailmanlaajuisen pandemian johdosta. Ihmiset olivat joutuneet järjestämään elämänsä nopealla aikataululla toisenlaiseksi. Opiskelut, työt, harrastukset ja muu sosiaalinen kanssakäyminen oli siirtynyt suurelta osin verkkoon. Näin ollen verkossa tapahtuvan kyselylomakkeen täyttämistä ei tässä tilanteessa välttämättä koettu kovin motivoivaksi, vaan enemmänkin lisätaakaksi haastavassa tilanteessa. Lisäksi kevät on lehtoreille kiireistä aikaa, ja mahdollisesti myös opiskelijoille, joten ajankohta ei senkään suhteen ollut kyselylle paras mahdollinen.

Vastausten melko vähäistä määrää saattaa selittää myös kyselyn pituus ja laajuus. Mahdollisesti kysymyksiin vastaaminen koettiin työlääksi. Kysely oli herättänyt ilmeisesti monen henkilön mielenkiinnon, koska se oli avattu Webropolin raporttietojen mukaan jopa 289 kertaa. Kyselyyn vastaamisen oli aloittanut 41 henkilöä. Näin ollen lähes puolet vastaajista oli keskeyttänyt kyselyyn vastaamisen jossain vaiheessa. Tilanne tosin voi selittyä myös sillä, että kysely julkaistiin monessa Facebook-ryhmässä, jossa se varmasti herätti kiinnostusta myös sellaisissa henkilöissä, jotka eivät kuuluneet kyselyn kohderyhmään. Tätä ennakoiden olinkin asettanut heti kyselyn alkupäähän statuksen määrittelyn, jonka tarkoitus oli johdattaa kohderyhmän ulkopuolelle jäävät pois vastaajien joukosta, sen lisäksi että se ohjasi opiskelijat ja lehtorit oikeiden kysymysten äärelle. Viimeistään opiskelijoille kohdennettu kysymys partiotaukusta kertoi vastaajalle, kenelle kysely oli suunnattu. Toki kohderyhmä mainittiin myös esittelytekstissä, mutta mielenkiinto asiaa kohtaan saattoi saada monet avaamaan avoimen kyselyn ohjeesta huolimatta.

Vastaajista 83 % oli naisia. Miehiä oli vastaajien joukossa neljä, joista kolme oli lehtoreita ja yksi opiskelija. Humakin yhteisöpedagogiopiskelijoista ja lehtoreista valtaosa on naisia, joten vastaajien sukupuolijakauma on odotetun kaltainen. Iältään vastaajat

olivat pääosin 31-60-vuotiaita. Alle 20-vuotiaita ja yli 61-vuotiaita oli yksi kumpaa-kin ikäryhmää, 21-30-vuotiaita oli neljä, 31-40-vuotiaita viisi, 41-50-vuotiaita seitsemän ja 51-60-vuotiaita viisi vastaajaa. Kaikki opiskelijat olivat alle 50-vuotiaita, ja lehtorit yli 41-vuotiaita. Yksi henkilö jätti kysymykseen vastaamatta.

Opiskelijoista 31 % oli aloittanut opintonsa vuonna 2018, 38 % vuonna 2019 ja 31 % vuosina 2015-2017. Suurin osa opiskelijoista oli päiväopiskelijoita. Monimuodossa opiskeli 4 vastaajaa. Opiskelijoiden partiotaustat olivat hyvin moninaiset. Kolme vastaajaa oli ollut partiossa lapsena ja/tai nuorena, mutta lopettanut sittemmin. Kaksi vastaajaa oli aloittanut partion aikuisiällä. Kahdeksan vastaajaa oli pyhittänyt lähes koko elämänsä partiolle toimien vuosien varrella monissa erilaisissa pesteissä. 69% opiskelijoista oli hyödyntänyt partiossa hankkimaansa osaamista AHOT-prosessissa.

Kyselyyn vastanneista lehtoreista lähes kaikki olivat työskennelleet yli kaksi vuotta Humakin yhteisöpedagogin koulutusohjelmassa. Yksi vastaajista oli toiminut lehtorina 1-2 vuotta. Yhtä lukuun ottamatta kaikki toimivat järjestö- ja nuorisotyön painotusalueessa. Yksi vastanneista edusti seikkailukasvatuksen painotusaluetta. 73% vastanneista toimi opiskelijaryhmän valmentajana sekä lehtorina jollakin jaksolla. Kolme vastaajaa toimi lehtorina jollakin opintojaksolla, mutta ei valmentanut ryhmää. Reilu puolet (55%) lehtoreista oli myöntänyt opiskelijoille ahointeja partio-osaamisesta.

5.2 Kokemuksia partio-osaamisen ahotoinnista

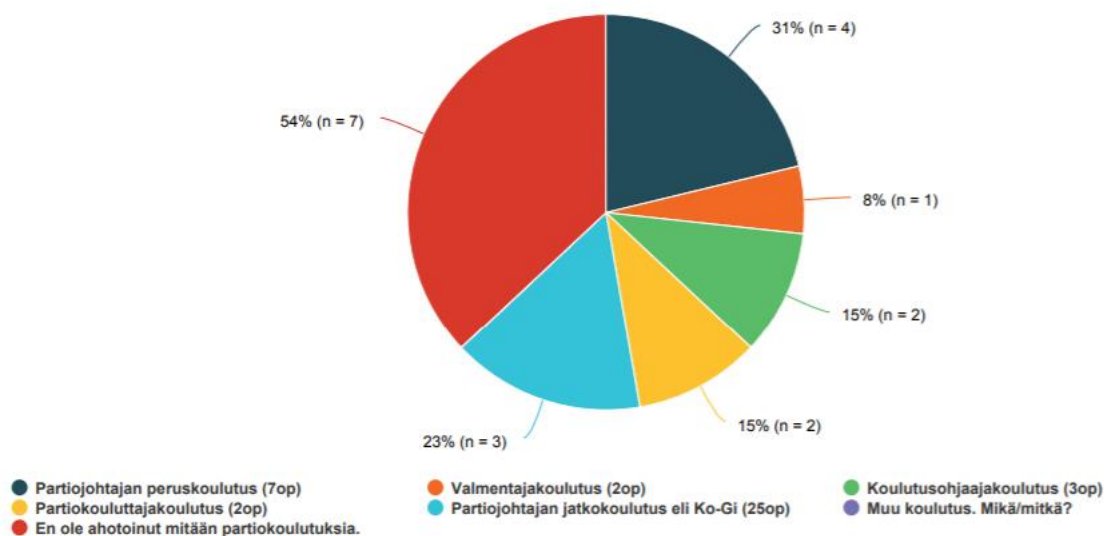
Tutkimukseen osallistuneista opiskelijoista seitsemän oli tutustunut Humakin partio-osaamisen AHOT-ohjeisiin. 46% ei ollut kuullut ohjeistuksista. Lehtoreista suurin osa oli tutustunut ohjeisiin. Kahta lehtoria ohjeet eivät olleet tavoittaneet. Osaamiskiek- koon oli tutustunut neljä opiskelijaa ja kuusi lehtoria. Opiskelijoista 69% ja lehto- reista 46% ei ollut kuullut Osaamiskiekko-palvelusta.

Kyselyyn vastanneista lehtoreista 67% kertoi myöntäneensä ahointeja partiotoimin- nan oppinollistamisen kautta. 56% kertoi huomioineensa partio-osaamista harjoitte-

lun myötä, ja saman verran 56% kerrottiin käytetyn muuta harkinnanvaraista ahotointia. Ohjeistusten mukaisia partiokoulutusten ahotointeja kertoi myöntäneensä 4 vastaajaa. Vapaaehtoistoiminnan ohjaaminen ja kehittäminen-opintojaksoa oli hyödynnänyt 2 tutkimukseen osallistunutta lehtoria.

Opiskelijoista 31% kertoi kuulleen partio-osaamisen AHOT-ohjeista Humakin lehtorilta. Humakin intranetin (Peppi) kautta tietoa oli saanut kaksi opiskelijaa, ja tietopankin (Wiki) kautta kolme opiskelijaa. Partion julkaisuista tietoa oli saanut kolme opiskelijaa. Yhtä moni kertoi saaneensa tietoa töiden kautta, opiskelukaverilta tai Facebookista. Kolme opiskelijaa koki, ettei ollut saanut tietoa mistään.

Partiojohtajan peruskoulutuksen oli saanut hyödynnettyä opinnoissaan 31% kyselyyn vastanneista opiskelijoista. Valmentajakoulutuksen oli ahotoinut yksi, Koulutusohjaajakoulutuksen kaksi, Partiokouluttajakoulutuksen kaksi ja Partiojohtajan jatkokoulutuksen kolme opiskelijaa. 53% opiskelijoista ei ollut ahotoinut mitään partiokoulutuksia.

Kuvio 1. Kyselyyn osallistuneiden opiskelijoiden ahotimat partiokoulutukset.

Tutkimuksessa mukana olevista opiskelijoista kaksi oli ahotoinut Vapaaehtoistoiminnan ohjaaminen ja kehittäminen-opintojakson partio-osaamisellaan. Yksi vastaajista oli saanut hyväksi luettua partiokokemuksensa vapaavalintaisissa opinnoissa muuten.

Seitsemän vastaajaa ei ollut hyödyntänyt opinnoissaan kyseistä opintojaksoa. Neljä vastaajaa oli jättänyt vastaamatta aiheita koskevaan kysymykseen.

Muita yleisiä tapoja hyväksi lukea partio-osaamista olivat vastaajilla erilaiset yhdistelmäratkaisut. Vapaaehtoistoiminnan, harrastustoiminnan ja eri partiopesteissä toimimisen kautta kertynyttä osaamista oli yhdistetty esimerkiksi työssä kertyneeseen osaamiseen, ja saatu näin ahoitua opintokokonaisuuksia. Opintoja, joita oli saatu hyväksi luettua, olivat esimerkiksi Valmentava työote, Toimijuuden edistäminen, Johtaminen ja työyhteisötaidot, Viestintä- ja kommunikaatio-osaaminen sekä Monimuotoinen yhteiskunta. Työyhteisön kehittäjä-opinnoissa oli saatu ahoitua Yhteiskunnallinen vaikuttaminen-, Yhteisöviestintä-, Osallisuuden vahvistaminen-, Hallinto- ja talousosaaminen sekä Projektitoiminta-opintoja. Vapaaehtoisuuteen opintoihin oli myös sisällytetty yhdistelmäratkaisuja. Yksi vastaaja oli saanut Ammatillisen harjoittelun ahoitua isolla piiripestillä.

Kaiken kaikkiaan opiskelijoiden ahoitokokemukset olivat hyvin yksilöllisiä. Tilannetta voisi kuvata parhaiten nostamalla vastaajien joukosta esiin muutaman toisistaan poikkeavan case-esimerkin:

Case 1: Ahoitunut partiojohtajan peruskoulutuksen, koulutusohjaajakoulutuksen, partiokouluttajakoulutuksen, sekä partiojohtajan jatkokoulutuksen. Lisäksi saanut opintopisteitä partiokokemuksesta valmentava työote -opintokokonaisuuteen, johtamiseen ja työyhteisötaitoihin, sekä vapaaehtoisuuteen opintoihin.

Case 2: Ahoitunut vapaaehtoistoiminnan ohjaaminen ja kehittäminen -opintokokonaisuuden partiojohtajan jatkokurssilla. Lisäksi saanut opintopisteitä vapaaehtoisuudesta partiossa valmentava työote-, johtaminen ja työyhteisötaidot-, sekä monimuotoinen yhteiskunta -opintokokonaisuuksiin.

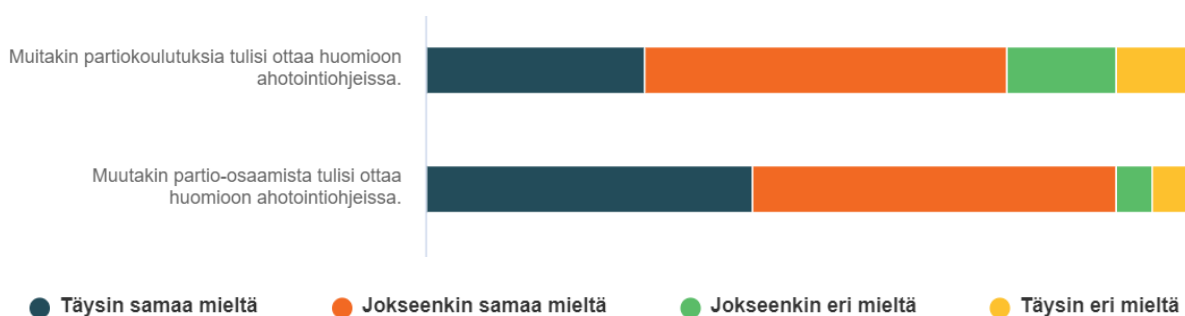
Case 3: Ahoitunut partiojohtajan peruskoulutuksen ja korvannut yhden harjoittelun isolla piiripestillä. Lisäksi yhdistänyt partiokokemusta muuhun kokemukseen, ja näin saanut ahoitua joitain kursseja.

Case 4: Ei ole ahoitunut partio-osaamista lainkaan tiedonpuutteesta johtuen.

5.3 Kokemuksia partio-osaamisen AHOT-ohjeistuksesta

Vastaajien kokemuksia Humakin partio-osaamisen AHOT-ohjeistuksesta kartoitettiin neliportaiseen Likert-asteikkoon asetetuilla väittämillä ja avoimilla kysymyksillä. Tässä yhteydessä tarkastelen väittämiin annettuja vastauksia jakamalla ne kahteen osaan; jokseenkin tai täysin samaa mieltä = samaa mieltä, sekä jokseenkin tai täysin eri mieltä = eri mieltä. Partio-osaamisen hyväksi lukemisen mahdollisuuksia riittäväenä piti 71% vastaajista. Loput 29% oli väittämästä jokseenkin tai täysin eri mieltä. Partio-osaamisen ahotointiohjeita selkeinä piti niin ikään 71% vastaajista. Ohjeiden saatavuutta piti hyvänä 62% vastaajista, kun taas eri mieltä asiasta oli 38%.

Ohjeiden koettiin helpottavan AHOT-prosessia 81%:ssa vastauksista. 67% vastaajista koki, että ohjeissa on huomioitu partiokoulutuksia riittävästi. Vapaaehtoistoiminnan ohjaaminen ja kehittäminen-opintojakso kattaa hyvin muun partiossa hankitun osaamisen 75%:n mielestä. Partio toiminnan puitteissa suoritettavan opinnollistamisen ja harjoittelun mahdollisuuksia taas koettiin riittävästi ohjeistetuksi vain 48%:ssa vastauksista. Enemmistö 52% oli asiasta jokseenkin tai täysin eri mieltä. 76% vastaajista oli sitä mieltä, että muitakin partiokoulutuksia tulisi ottaa ahotointiohjeissa huomioon. Myös muuta partio-osaamista tulisi ohjeissa ottaa huomioon peräti 90%:n mielestä. Ohjeistuksen ei kuitenkaan koettu poissulkevan partio-osaamisen harkinnanvaraista hyväksi lukemista 76%:n mielestä.

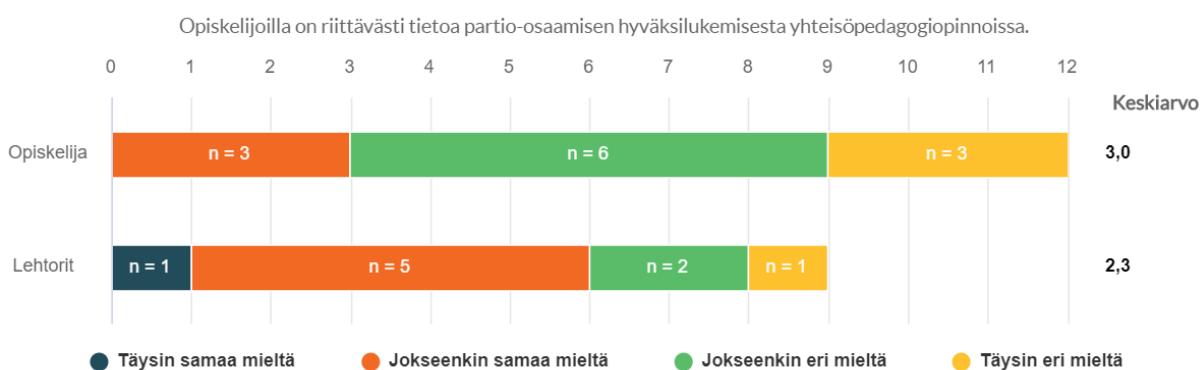

Kuvio 2. Moni vastaaja kaipasi Partio-osaamisen AHOT-ohjeisiin lisää koulutuksia ja muuta partio-osaamisen huomiointia.

Enemmistö kyselyyn vastanneista koki, että opiskelijoilla ja lehtoreilla ei ole riittävästi tietoa partio-osaamisen hyväksi lukemisesta. Opiskelijoiden tiedon riittävyyttä epäili 57% vastaajista ja lehtoreiden tietoa riittämättömänä piti 52% vastaajista.

Vastaajien vähäisestä lukumäärästä johtuen aineiston ristiintaulukointia ei ollut mielekästä kaikista muuttujista tehdä, eikä ristiintaulukoinnin tuloksista voi vetää kovin luotettavia johtopäätöksiä. Esittelen tässä kuitenkin muutamia mielenkiintoisia havaintoja. Vertaillen opiskelijoiden ja lehtoreiden vastauksia keskenään, havaitsin, että opiskelijat kokivat partio-osaamisen ahotointiohjeet selkeinä huomattavasti harvemmin kuin lehtorit, vaikka kummassakin ryhmässä selvä enemmistö oli väittämän kanssa samaa mieltä. Opiskelijoista 58% oli asiasta jokseenkin tai täysin samaa mieltä, kun taas lehtoreilla vastaava luku oli 89%. Myös ohjeiden saatavuuteen lehtorit olivat tyytyväisempiä kuin opiskelijat. Opiskelijat vastasivat olevansa samaa mieltä väittämän kanssa 50%:n vahvuudella, lehtoreista 78% koki ohjeiden saatavuuden hyvänä.

Opiskelijoiden kokemuksen mukaan heillä ei ole riittävästi tietoa partio-osaamisen hyväksi lukemisesta. Vain 25% vastasi olevansa jokseenkin samaa mieltä väittämästä, jonka mukaan tietoa on riittävästi. Lehtorit arvioivat opiskelijoiden tietämyksen huomattavasti positiivisemmin. Heistä 67% vastasi olevansa jokseenkin tai täysin samaa mieltä väittämän kanssa. Vastaavat luvut lehtoreiden tiedon riittävyydestä olivat lähempänä toisiaan; opiskelijat vastasivat 55%:ssa vastauksista myönteisesti, kun taas lehtorit arvioivat tietojensa olevan riittävät 40%:ssa vastauksista.

Kuvio 3. Opiskelijoilla ja lehtoreilla oli eri käsitys opiskelijoiden tietomäärästä.

Kysyttäessä partiokoulutusten huomioimisen riittävyyttä AHOT-ohjeissa, oli opiskelijoiden näkemys myönteinen 50%:ssa vastauksista. Lehtoreista 89% koki huomioimisen riittävänä. Partio toiminnan puitteissa suoritettavan oppinollistamisen ja harjoittelun mahdollisuuksien ohjeistamisen riittävänä koki 33% opiskelijoista, kun taas lehtoreista 67% koki ohjeistuksen olevan riittävä.

Kuvio 4. Opiskelijoiden kokemus oppinollistamisen ja harjoittelun mahdollisuuksien ohjeistuksista oli kielteisempi kuin lehtoreiden.

Vertaillen lehtoreiden vastauksissa eroja partio-ahointeja myöntäneiden vastauksia niiden lehtoreiden vastauksiin, jotka eivät olleet myöntäneet ahointeja partio-osaamisesta, oli nähtävissä eroa tiedon riittävyyden kokemuksissa. Kolme lehtoria, jotka eivät olleet myöntäneet ahointia partio-osaamisesta, olivat samaa mieltä väittämän kanssa, jonka mukaan opiskelijoilla on riittävästi tietoa partio-osaamisen hyväksi lukemisesta yhteisöpedagogiopinnoissa. Kaksi heistä oli jättänyt vastaamatta kysymykseen. Ahointeja myöntäneistä lehtoreista kolme oli samaa mieltä, ja kolme eri mieltä. Lehtoreiden tiedon riittävyyttä arvioivassa kysymyksessä kaksi partio-osaamisen ahointiin osallistumattomista lehtoreista oli samaa mieltä, ja kaksi eri mieltä, yhden jättäessä vastaamatta. Ahointeja myöntäneistä lehtoreista sen sijaan enemmistö 67% koki lehtoreiden tiedon olevan riittämätöntä. Muissa väittämässä erot olivat pie-

nempiä, kuitenkin niin, että yleensä ne, jotka eivät olleet myöntäneet ahotointeja partio-osaamisesta, suhtautuivat ohjeisiin pääasiassa myönteisesti, kun taas kokemusta partio-osaamisen ahotoinnista olevilla lehtoreilla vastausten hajonta oli suurempi.

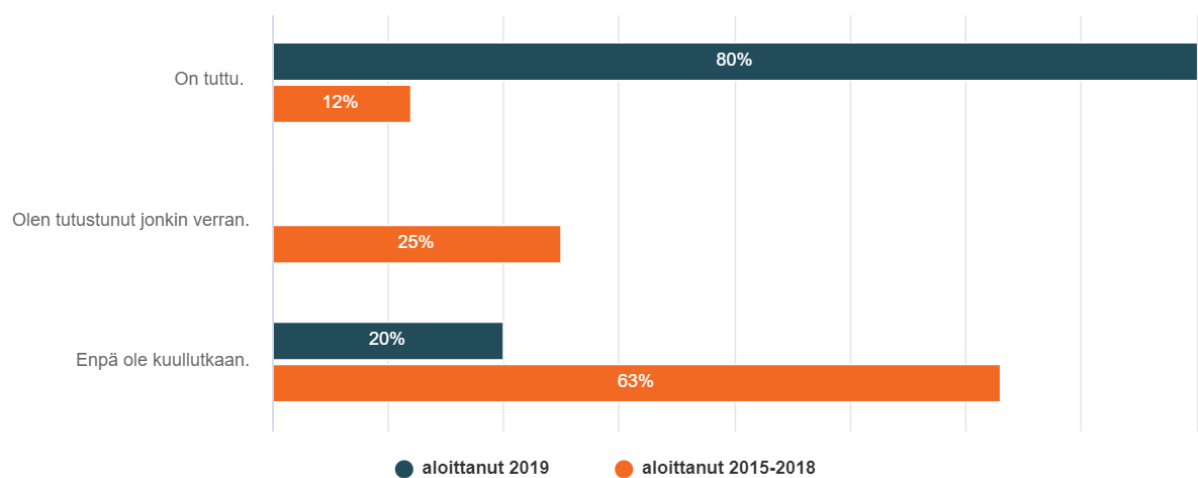
Vertailin kokemuksia myös niiden opiskelijoiden välillä, jotka olivat ahotoineet ja niiden, jotka eivät olleet ahotoineet partio-osaamista yhteisöpedagogikoulutuksessa. 88% niistä opiskelijoista, jotka olivat ahotoineet partio-osaamista, koki partio-osaamisen ahotoinnin mahdollisuuksien huomioimisen Humakissa riittävänä. Niistä opiskelijoista, jotka eivät olleet ahotoineet partio-osaamista, puolet oli samaa mieltä ja puolet eri mieltä väittämän kanssa. Ahotointeja suorittaneista opiskelijoista 63% koki ohjeiden olevan hyvin saatavilla, kun taas opiskelijoista, jotka eivät olleet ahotoineet partio-osaamista, vain yksi koki saatavuuden hyväksi. Ahotointeja suorittaneista 75% koki, että ohjeissa oli huomioitu partiokoulutuksia riittävästi, kun taas kaikki ei-ahotoineet vastasivat olevansa asiasta eri mieltä.

86% ahotoineista opiskelijoista koki, että Vapaaehtoistoiminnan ohjaaminen ja kehittäminen-opintojakso kattaa hyvin muun partiossa hankitun osaamisen. Ei-ahotoineista puolet oli eri mieltä. Ahotoineista opiskelijoista kolme koki opiskelijoiden tiedon partio-osaamisen hyväksi lukemisesta olevan riittävää, kun taas tiedon riittämättömänä koki viisi ahotoinutta ja neljä ei-ahotoinutta opiskelijaa. Yksi opiskelija jätti vastaamatta kysymyksiin partio-osaamisen ahotointiohjeista.

Verrattaessa päiväopiskelijoiden ja monimuoto-opiskelijoiden vastauksia keskenään, ilmeni, että päiväopiskelijoista suurin osa 78% oli hyödyntänyt partiossa hankki-
maansa osaamista opinnoissaan. Monimuoto-opiskelijoista vastaava osuus oli puolet. Kuitenkin päiväopiskelijoista 56% vastasi, että ei ollut kuullut Humakin ohjeistuksista, ja 78% ei ollut kuullut Osaamiskiekosta. Monimuoto-opiskelijoista puolelle nämä olivat tuttuja tietolähteitä. Päiväopiskelijat olivatkin suurimmaksi osaksi saaneet tietoa Humakin lehtoreilta, kun taas monimuoto-opiskelijat olivat saaneet tietoa pääasiassa Pepin tiedotteista ja omista tietolähteistään.

Partiokoulutuksia olivat ahotoineet pääasiassa päiväopiskelijat. Vain yksi monimuoto-opiskelija oli ahotoinut partiojohtajan peruskurssin. Vapaaehtoistoiminnan ohjaaminen ja kehittäminen-opintokokonaisuutta olivat ahotoinnissa hyödyntäneet vain päiväopiskelijat. Yksikään monimuoto-opiskelija ei ollut hyödyntänyt opintokokonaisuutta. Kysyttäessä kokemuksia partio-ahotintiohjeista monimuoto-opiskelijat suhtautuivat hieman päiväopiskelijoita myönteisemmin ohjeiden saatavuuteen ja selkeyteen. Muutoin kokemuksissa ei ollut suuria eroja.

Opintojen aloitusvuodella näytti olevan yhteys tiedonsaannin kokemuksiin ja partiokoulutusten ahotointiin. Vuonna 2019 opintonsa aloittaneista 80% ilmoitti Humakin partio-osaamisen ahotintiohjeistuksen olevan heille tuttu. Aikaisempina vuosina (2015-2018) opintonsa aloittaneista opiskelijoista 63% ei ollut kuullutkaan ohjeista. Eniten uudet opiskelijat olivat saaneet tietoa ohjeista Humakin lehtoreilta, Humakin tietopankista (Wiki), sekä partion julkaisuista. Uusista opiskelijoista 3 oli ahotoinut Partiojohtajan peruskoulutuksen, yksi Valmentajakoulutuksen, yksi Koulutusohjaajakoulutuksen, kaksi Partiokouluttajakoulutuksen, ja yksi Partiojohtajan jatkokoulutuksen. Aikaisemmin aloittaneista opiskelijoista vain yksi oli ahotoinut Partiojohtajan peruskoulutuksen, yksi Koulutusohjaajakoulutuksen ja kaksi Partiojohtajan jatkokoulutuksen.

Kuvio 5. Tieto Partio-osaamisen AHOT-ohjeista oli saavuttanut uudet opiskelijat hyvin.

Partio-osaamisen ahotointiohjeita selkeinä piti 80% uusista opiskelijoista, ja 43% aiemmin aloittaneista. Uusista opiskelijoista jokainen piti ohjeistusta AHOT-prosessia helpottavana, kun vastaava luku aiemmin aloittaneilla oli 71%. Uusista opiskelijoista 80% koki, että ohjeistus ei poissulje partio-osaamisen harkinnanvaraista hyväksi lukemista. Aiemmin aloittaneista samaa mieltä oli 57%. Opiskelijoiden partiotauustalla ei vaikuttanut olevan juurikaan merkitystä kokemuksiin AHOT-prosessista ja -ohjeistuksista. Ainoastaan vanhat koulutukset, joita ei ollut aikanaan opintopisteytetty, nousivat muutamassa avointen kysymysten vastauksessa esille. Osaaminen oli kyllä saavutettu, mutta ilman todistusta niitä ei ollut voinut ahotoida.

Muita avoimen kentän kommentteja partio-osaamisen ahotoinnista oli muun muassa epäily, että aika paljon riippuu lehtorista, miten ahotointeja saa läpi. Tämä korostui etenkin ennen ohjeistuksien julkaisua suoritetuissa ahotoinneissa. Osa opiskelijoista harmitteli, ettei ollut tiennyt mahdollisuudesta hyväksi lukea partio-osaamista. Muutama taas oli oikein tyytyväinen kokemuksiinsa.

“Helposti tuli opintopisteitä asioista, joita on suorittanut joskus ihan mielellään ja vapaaehtoisesti. 😊” (Poiminta kyselylomakkeen vastauksista.)

5.4 Kehittämistarpeita

Kyselyn lopussa oli avoimia kysymyksiä, joissa pyydettiin vastaajia kertomaan havaitsemistaan kehittämistarpeista partio-osaamisen AHOT-prosessissa ja partio-osaamisen hyödyntämisen mahdollisuuksissa opinnoissa yleisesti. Lisäksi kysyttiin, miten vastaajat näkivät partio-osaamisen hyödyntämisen suhteessa muuhun harrastustoiminnassa hankittuun osaamiseen. Vastaukset olivat melko yhteneväisiä. Yli puolet vastanneista peräänkuulutti tiedotuksen lisäämistä partio-osaamisen hyväksi lukemisen keinoista ja mahdollisuuksista niin opiskelijoiden suuntaan, kuin lehtoreillekin.

“Tästä teemasta kannattaisi pitää ihan oma info kaikkien kampusten lehtoreille, koska partiotauustaisia opiskelijoita on Humakissa aika paljon. Lisää tiedotusta aiheesta ja selkeitä, rautalankaohjeistuksia lehtoreille ja erityisesti valmentajille.” (Poiminta kyselylomakkeen vastauksista.)

Tiedotuksen lisäämiseksi ehdotettiin myös Osaamiskiekkopalvelun laajempaa käyttöä oppilaitoksissa. Osaamisen hyväksi lukemisen mahdollisuuksista kaivattiin tiedotusta lisäksi jo opintojen hakuvaiheessa.

Kehittämistarpeena koettiin myös muun kuin koulutuksella hankitun todistuksellisen osaamisen tunnustaminen ja ahointimahdollisuuksien kehittäminen.

“On vaikea tietää millaisia termejä tulisi käyttää ja miten paljon partiotoimintaa avata, jotta valmentaja käsittää mistä osaamisesta on kyse. Kuvaako esim. Luotsin toimintaa valmennus, tuutorointi vai ohjaus?” (Poiminta kyselylomakkeen vastauksista.)

Näyttöä ehdotettiin useammassa vastauksessa yhdeksi keinoksi osoittaa osaaminen. Myös digitaaliset osaamismerkit mainittiin käyttökelpoisina osaamisen todisteina. Lisäksi yhteistyömuotojen kehittäminen eri toimijoiden kanssa nähtiin tärkeäksi.

“... Toiminnasta annettavien todistusten ja osaamismerkkien kehittäminen. Osaamisen näytöt osaksi ryhmävalmennuksia. Opinnollistamissuunnitelmien laajempi hyödyntäminen ja näytöistä sopiminen, harjoittelumahdollisuuksista tiedottaminen. Yhteistyösopimukseen perustuvien mahdollisuuksien lukuvuosi-kohtainen suunnittelu alueittain.” (Poiminta kyselylomakkeen vastauksista.)

Partiolaisten ja yhteisöpedagogien yhteneväisistä toimintamenetelmistä, arvoista ja toimintaympäristöistä mainittiin monissa vastauksissa. Partiossa hankitun osaamisen hyödyntämismahdollisuuksia yhteisöpedagogiopinnoissa nähtiinkin laajasti myös muuten kuin opintopisteitä kartuttamalla. Partiotaustaisia opiskelijoita ehdotettiin hyödynnettävän opetuksessa esimerkiksi hyvien käytännön esimerkkien, toiminnallisten menetelmien ja kansainvälisyyskokemusten myötä. Partiolaisten mukanaolo opiskelijayhteisössä koettiin hyödyllisenä. Partiolaisilla kerrottiin olevan hyvät ryhmässä toimimisen taidot, ryhmän ohjaamisen ja johtamisen taidot, sekä työelämätaidot. Myös sitoutuminen, pitkäjänteisyys ja rohkeus tarttua uusiin asioihin koettiin tyypilliseksi partiolaisten ominaisuuksiksi, joista on hyötyä koko opiskelijaryhmälle.

Seikkailukasvatuksen, erätaitojen ja luonnon kunnioittamisen taitojen nähtiin myös sopivan hyvin yhteisöpedagogiopiskeluun. Yhdessä tekemisen ja tekemällä oppimisen kerrottiin olevan luontaisia menetelmiä partiolaisille, joten erilaisissa projekteissa ja tapahtumien järjestelyissä partiotaukaiset opiskelijat koettiin tärkeiksi yhteisön jäseniksi. Lisäksi partio-osaamisen hyödyt nähtiin opintoja tukevien asenteiden ja ajatusten valossa.

“Tietyllä tavalla koko pedagoginen näkemykseni perustuu vanhaan partiomenetelmään, ja partiolla on muutenkin ollut valtavan suuri vaikutus siihen, kuka olen ja millaista osaamista minulla on. On siis vaikea erotella konkreettisia esimerkkejä partiossa hankitun osaamisen hyödyistä yp-opinnoissa. Partio-osaaminen monipuolisuudessaan on perusta, jonka päälle rakennan myös yp-osaamistani.” (Poiminta kyselylomakkeen vastauksista.)

Hyötynäkökulma nähtiin myös toisinpäin; esimerkiksi harjoitustöissä oli käytetty partiokontekstia. Useampi koki saaneensa enemmän käytännön osaamista nuorisaja järjestötyöhön partiossa, kuin yhteisöpedagogiopinnoissa. Jopa koko tutkinnon suorittamista partiossa ehdotettiin. Toisaalta esitettiin myös huoli siitä, ettei partio-osaamisella ahotoitaisi liian suurta osaa tutkinnosta, jotta se ei yksipuolistaisi tutkinnon antamaa osaamista.

Muuhun harrastustoiminnassa hankittuun osaamiseen verrattuna partio-osaamisen koettiin olevan hyvin huomioitu. Partion koettiin olevan edelläkävijä ja suunnannäyttäjä muille harrastustoiminnoille.

“Partio-osaaminen on siinä mielessä edellä, että koulutukset ovat olleet jo pitkään kovatasoisia ja osaamisen hyödyntämisestä on rummutettu jo kauan.”

“...Partion toiminta on jäseneltyä, joten sen opinnollistaminen on helppoa. Siitä voi muut ottaa mallia.” (Poiminnat kyselylomakkeen vastauksista.)

Eräs vastaaja kertoi kohdanneensa kateutta opiskelukavereiden suunnalta partio-osaamisen ahointi- ja opinnollistamismahdollisuuksien vuoksi. Vastauksissa mainittiin myös, ettei yhtä osaamistapaa tulisi nostaa muita korkeammalle. Samoin peri-

aattein tulisi arvioida myös muuta järjestö- ja harrastustoiminnassa hankittua osaamista. Esimerkkeinä mainittiin muun muassa erilainen valmennustoiminta, harrasteryhmiä ohjaaminen, taiteen perusopetus ja vertaistoiminta.

6 JOHTOPÄÄTÖKSIÄ JA TOIMENPIDE-EHDOTUKSIA

Tutkimuksen tuloksista oli nähtävissä pääsääntöisesti positiivista suhtautumista partio-osaamisen ahotointiin Humakin yhteisöpedagogiopinnoissa. Syksyllä 2019 aloittaneiden päiväopiskelijoiden kokemukset näyttivät olevan opiskelijoiden keskuudessa yleisesti ottaen positiivisimpia, mistä voidaan olettaa, että lehtorit ovat saaneet hyvin tuotua esille uudet ohjeet kasvotusten niille, joille ahotoiminen on ollut tuolloin ajankohtaista. Monimuoto-opiskelijoiden kohdalla vaihtoehdot ovat ehkä jääneet hieman epäselviksi, kun tietoa on saatu pääsääntöisesti vain sähköisistä lähteistä. Aikaisemmin opintonsa aloittaneet opiskelijat ovat anoneet hyväksilukunsa ennen ohjeistusta, jolloin myös ahotointien kirjo on ollut vaihtelevampaa.

Tiedottamisen lisääminen partio-osaamisen hyödyntämisestä opinnoissa nousi vastauksissa esiin selkeimpänä kehittämistarpeena. Tietoa on niin valtavat määrät tarjolla jatkuvasti, että osa hukkuu väkisinkin. Ajoittainen muistuttelu ja ohjeisiin linkittäminen esimerkiksi Humakin Pepin ja Facebook-sivun kautta auttaisi asiaa ehkä hieman. Osaamiskiekkoa olisi hyvä mainostaa vaikkapa Humakin kotisivuilla, koska siitä on suoraan ja helposti nähtävissä voimassaolevat hyväksi luvun ohjeistukset. Tämä palvelisi myös vastauslomakkeissa esiin tullutta tarvetta saada asiasta tietoa jo hakuvaiheessa.

Kasvokkain tapahtuva tiedon ja kokemusten jakaminen on mielestäni aina tehokkaampaa kuin kirjoitetun tekstin perusteella jaettu tieto. Siksi ehdottaisin, että kampuksilla järjestettäisiin kyselyiden vastauksissakin esille tuotuja infotilaisuuksia partio-osaamisen hyödyntämisestä. Yksi hyvä hetki, milloin opiskelijoilla on

yleensä paljon ylimääräistä aikaa, on pääsykoepäivä. Muutama partiotaustainen Humakin opiskelija voisi tulla paikanpäälle, pystyttää infopisteen ja esitellä ahotoinnin mahdollisuuksia tuleville opiskelijoille. Toinen infotilaisuus voisi olla syksyllä ennen AHOT-prosessin käynnistämistä. Yksi mahdollisuus olisi järjestää esittely sähköisesti, esimerkiksi Webinaari-tyyppisesti, jolloin myös lehtorit mahdollisesti pääsisivät tutustumaan aiheeseen opiskelijan näkökulmasta. Tämä palvelisi myös monimuoto-opiskelijoita, jotka eivät välttämättä käy kampuksella montaakaan kertaa opintojensa aikana. Infotilaisuuksien järjestämisen voisi opinnollistaa osaksi jotakin tiettyä kurssia, jolloin esittelyyn osallistuvat opiskelijat voisivat sisällyttää työn osaksi opintojaan.

Jokaisen partiotaustaisen yhteisöpedagogiopiskelijan partiopolku on yksilöllinen, kuten myös opintopolku, joten yhtä ainoaa oikeaa tapaa aiemmin hankitun osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen ei ole. Jollakin on paljon partiokoulutuksia käytyä, joku taas on toiminut isoissa pesteissä pitkään. Monella vapaaehtoistyön kokemukset yhdistettynä työkokemukseen kattavat omanlaisiaan kokonaisuuksia. Esittelytilaisuuksissa voisikin olla hyvä valaista asiaa Case-esimerkkien avulla. Tuloksissa olen esitellyt muutaman tyypillisen Case-esimerkin, joita voi käyttää hyödyksi, mutta niitähän on olemassa yhtä monta kuin on partiotaustaisia opiskelijoitakin, joten kahta samanlaista esittelytilaisuuttakaan tuskin tulisi järjestettyä. Sehän ei tokikaan haittaisi, kunhan perusohjeistukset esitettäisi samalla tavalla yhdenvertaisuuden varmistamiseksi.

Opinnollistamisesta ja harjoittelusta partiossa kaivattiin lisäohjeistusta useassa vastauslomakkeessa. Vapaaehtoistoiminnan ohjaaminen ja kehittäminen-opintokokonaisuus vaikutti myös olevan opinnollistamisen ja harjoittelun osalta vieraampi kuin partiokoulutukseen liittyvä ohjeistus. Esimerkkien avulla mahdollisuudet avautuisivat varmasti paremmin niin opiskelijoille kuin lehtoreillekin. Lisäksi avoin keskustelu kampusten alueella toimivien partiolippukuntien tai partiopiirien kanssa toisi asiaan varmasti uusia näkökulmia.

Moni vastaaja kaipasi partio-osaamisen AHOT-ohjeistukseen myös muiden kuin mainittujen partiokoulutusten, sekä muun partio-osaamisen huomioimista. Ohjeistuksen

ei kuitenkaan monessakaan vastauksessa koettu poissulkevan harkinnanvaraista aho-toimista. Ehkä nämäkin seikat havainnollistuisivat käytännön esimerkkien avulla paremmin oppilaille ja lehtoreille.

Näyttöjä ehdotettiin useammassa vastauksessa yhdeksi tavaksi osoittaa aiemmin hankittua osaamista. Idea on hyvä ja käytännönläheinen, tosin partiokontektissa näyttöjen antaminen ei varmaankaan onnistuisi, koska näytön antamisen ja vastaanottamisen laadun tasaisuutta ei ehkä pystyittäisi kontrolloimaan riittävästi. Partiomaisen toiminnan järjestäminen opiskeluyhteisössä sen sijaan palvelisi tarkoitusta erinomaisesti.

Partiotoiminta perustuu pestijärjestelmään, ja partiolaiset määrittelevätkin itse osaamisensa karttumista usein pestinäkökulmasta. Ohjeistuksiin olisikin ehkä hyvä saada lisättyä yleisimpiä pestejä ja niiden tuomaa hyväksilukemisen mahdollisuutta. Esimerkiksi useamman vuoden ajan ryhmänjohtajana toimiminen, lippukunnanjohtajan pesti, pesti- ja ohjelmajohtajan pestit sekä sihteerin ja rahastonhoitajan pestit olisi mielestäni aiheellista huomioida ohjeistuksissa. Usein pestien hoitaminen partiossa edellyttää myös aiheeseen liittyvää koulutusta, joten osaaminen on sekä teorian että käytännön tasolla yleensä hyvinkin vahvaa. Yksi mahdollisuus ottaa pestejä mukaan ohjeistuksiin olisi Opintokeskus Siviksen hallinnoimien järjestöjen yhteisten osaamismerkkien hyväksyminen osaksi opintoja. Pesteihin pohjautuvat AHOT-ohjeistukset vastaisivat myös monen vastaajan toiveeseen muun kuin koulutusten tuoman partio-osaamisen hyödyntämismahdollisuuksien lisäämisestä.

Ilahduttavaa oli nähdä, miten monet kyselyyn vastanneet näkivät partiosta olevan hyötyä opinnoissa muutenkin kuin opintopisteiden valossa. Yhtenäiset arvot ja periaatteet partion ja yhteisöpedagogikoulutuksen välillä nähtiin olevan tärkeä yhdistävä voimavara. Partiotaustaisten opiskelijoiden nähtiin voivan tuoda opetukseen käytännönläheisyyttä ja konkretiaa. Näiden mahdollisuuksien käyttäminen entistä enemmän edellyttäisi asian tietoista esille ottamista. Ehkä myös jonkin kirjallisen tehtävän korvaamisen mahdollisuus käytännönläheisen tapahtuman organisoimisella voisi motivoida partiotaustaisia opiskelijoita tuomaan osaamistaan mukaan opiskelijaryhmän toimintaan.

Facebook-ryhmä Humakin partiotaustaiset yhteisöpedagogiopiskelijat toimi opinnäytetyöni aikana yhtenä informaatiolähteenä kanssaopiskelijoilleni. Ryhmä on tähän asti toiminut avoimena ryhmänä, mutta sen voisi muuttaa suljetuksi ryhmäksi, jolloin keskustelu saattaisi lähteä paremmin käyntiin. Ryhmän olemassaoloa voisi mainostaa uusille opiskelijoille, jotta he voisivat siellä jakaa kokemuksiaan ja kertoa toisilleen omista partio-osaamisen hyödyntämisingvinkeistään.

7 LOPUKSI

Opinnäytetyöni tarkoituksena oli selvittää opiskelijoiden ja lehtoreiden kokemuksia partio-osaamisen hyödyntämisestä Humakin yhteisöpedagogiopinnoissa. Pääsin perehtymään aiheeseen käytännönläheisesti osallistumalla muutamaan Humakin ja Partion nuorisosalan osaamiskeskuksen väliseen tulkintafoorumiin, joissa oli tavoitteena löytää yhteneväisyyksiä partiossa hankitun osaamisen ja yhteisöpedagogikoulutuksen osaamistavoitteiden välillä.

Humakin ja Partion nuorisosalan osaamiskeskuksen yhteistyön myötä Humakiin laadittiin AHOT-ohjeistus partio-osaamisen hyväksilukemista varten. Ohjeistus sisälsi yleisimpien partiokoulutusten opintopisteytysohjeet sekä uuden Vapaaehtoistoiminnan ohjaaminen ja kehittäminen-opintokokonaisuuden, joka oli koulutusten lisäksi tarkoitettu myös muun partio-osaamisen ahotoimiseen, opinnollistamiseen ja harjoitteluun. Opinnäytetyöni tavoitteena oli tarkastella opiskelijoiden ja lehtoreiden kokemuksia partio-osaamisen ahotoinnista sekä ohjeiden tarkoituksenmukaisuudesta ja saavutettavuudesta.

Tutkimusta varten laadin avoimen Webropol-kyselyn, jota levitin laajasti niin Humakin kuin partiolaistenkin some-kanavissa. Lisäksi kysely lähetettiin sähköpostilla kaikille asianosaisille. Kyselyn tarkoituksena oli tutkimustiedon saamisen lisäksi toimia tiedon levittäjänä asian tiimoilta. Se herättikin mielenkiintoa laajasti. Tiedon levittä-

miseksi perustin myös Facebook-ryhmän Partiotaustaiset Humakin yhteisöpedagogiopiskelijat, jossa jaoin tietoa partio-osaamisen hyödyntämisestä ja Humakin AHOT-ohjeistuksista.

Kyselyyn vastasi lopulta vain 24 henkilöä. Olisin toivonut enemmän vastauksia, mutta tuollakin määrällä oli nähtävissä selkeitä linjoja kokemuksissa. Pääsääntöisesti partio-osaamisen ahotoinnista ja AHOT-ohjeista oli positiivisia kokemuksia. Kehittämisehdotuksiakin tuli esiin. Selkeimmin oli havaittavissa tiedon lisäämisen tarve. Myös opinnollistamisesta ja harjoittelusta kaivattiin lisää ohjeita.

Mielestäni onnistuin tutkimuksessani hyvin, vaikkakin tulokset ovat vain suuntaa-antavia vähäisen vastausmäärän vuoksi. Työn tekeminen oli kiinnostavaa, ja etenkin oman partiotaustani vuoksi motivoivaa. Ajankäyttöni opinnäytetyön toteuttamisessa kuitenkin epäonnistui. Alun perin työn oli tarkoitus valmistua jo syksyllä 2019 tai talvella 2020. Henkilökohtaisista syistä jouduin kuitenkin siirtämään työn tekemistä eteenpäin. Tähänkin aikatauluun nähden jouduin työskentelemään kiireessä, mutta halusin saada työn valmiiksi, jotta siitä ehtisi olemaan hyötyä tilaajalle tulevan vuoden opiskelijoiden AHOT-prosessien ohjeistamiseen. Väljemmällä ajankäytöllä opinnäytetyöstäni olisi varmasti tullut laadukkaampi, mutta olen lopputulokseen kuitenkin suhteellisen tyytyväinen.

Opinnäytetyön tilaajan, eli Humakin edustajana toimi yhteisöpedagogikoulutuksen yliopettaja Hanna Laitinen. Häneltä sain matkan varrella kullannarvoisia vinkkejä, ja kannustavaa palautetta. Tilaajan arvioinnissa hän mainitsee mahdollisuuden hyödyntää työn havaintoja partion kanssa tehtävän yhteistyön lisäksi myös muiden organisaatioiden kanssa, mikä ilahduttaa itseäni kovasti.

”Tilaajana Humak saa opinnäytetyöstä mielenkiintoista ja hyödyllistä palautetietoa siitä, millaisia kokemuksia ja näkemyksiä partiotaustaisilla opiskelijoilla ja heitä ohjaavalla henkilökunnalla on partiossa hankitun osaamisen ahotoinnista. Opinnäytetyön havainnot otetaan huomioon tulevassa yhteistyössä partion kanssa ja luotaessa malleja aiemmin hankitun osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen yhdessä muiden non-formaalia oppimista mahdollistavien organisaatioiden kanssa. Lisäksi työn toimenpide-

ehdotukset sisältävät hyviä ideoita ahot-mahdollisuuksia käsittelevän viestinnän kehittämiseen.” (Hanna Laitinen 18.5.2020.)

Jatkotutkimusaiheena voisi olla erilaisten Case-esimerkkien kartoittaminen partio-osaamisen hyödyntämisestä. Havaittiin, että jokaisella partiotaustaisella yhteisöpedagogiopiskelijalla on omanlaisensa partiopolku, kuin myös opintopolku, joten yhtä ainoaa oikeaa tapaa hyväksilukea partio-osaamista ei ole. Case-esimerkkien avulla voisi kuvailla niin opiskelijoille kuin lehtoreillekin erilaisia tapoja hyödyntää partio-osaamista, ja keskustelun myötä uusia tapoja voisi kehittää edelleen.

LÄHTEET

Eur-Lex 2016. Elinikäisen oppimisen avaintaidot. Tiivistelmä asiakirjasta Suositus 2006/962/EY elinikäisen oppimisen avaintaidoista. Viitattu 3.4.2020. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=LEGISSUM%3Ac11090>

Humanistinen ammattikorkeakoulu 2020. AHOT-ohjeet opiskelijalle. Viitattu 19.3.2020. <https://wiki.humak.fi/display/OS/AHOT-ohjeet+opiskelijoille##>

Humanistinen ammattikorkeakoulu 2020. Aikaisemmin hankitun osaamisen hyödyntäminen. Viitattu 19.3.2020. <https://wiki.humak.fi/pages/viewpage.action?pageId=16778875>

Humanistinen ammattikorkeakoulu 2020. E-Ahot - hyväksilukeminen - opiskelijan ohje. Viitattu 19.3.2020. <https://wiki.humak.fi/pages/viewpage.action?pageId=18876347>

Humanistinen ammattikorkeakoulu 2018. Yhteisöpedagogikoulutus. Opetussuunnitelma 2018-2024. Viitattu 19.3.2020.

<https://wiki.humak.fi/display/OS/Humakin+opetussuunnitelmat?pre-view=/2984630/18056840/Yhteis%C3%B6pedagogi%20AMK%20OPS%202018-24.pdf>

Kankainen Saara 2019. Mitä on elinikäinen oppiminen ja miksi se on tärkeää. Helsingin yliopiston koulutus- ja kehittämisspalvelut HY+. Viitattu 3.4.2020. <https://hyplus.helsinki.fi/mita-on-elinikainen-oppiminen-ja-miksi-se-on-tarkeaa/>

Kiilakoski, Tomi 2015. Youth work and non-formal learning in Europe's education landscape and the call for a shift in education. Teoksessa Youth work and non-formal learning in Europe's education landscape. A quarter of a century on EU co-operation for youth policy and practice. 2015. Publications Office of the European Union. Luxemburg. Viitattu 4.4.2020. https://ec.europa.eu/assets/eac/youth/library/reports/youth-work-nonformal-learning_en.pdf

Laitinen, Hanna 2019. Järjestö- ja nuorisotyön osaamista partiosta ammattikorkeakouluun. Julkaisussa Timo Sinivuori & Julia Parkko (toim.) Osaamisen kiertotalous - harrastamalla huippuosajaksi. Opetus- ja kulttuuriministeriö. Partion nuorisolan osaamiskeskus. s.30-31.

Laitinen, Hanna & Sinisalo-Juha, Eeva 2018. Harrastuksesta opintopisteitä korkeakoulututkintoon- No, ei kai nyt sentään vaiko kuitenkin? Julkaisussa Mikko Äärynen (toim.) Väläyksiä Humakista II. Humanistinen ammattikorkeakoulu: Humanistinen ammattikorkeakoulu julkaisuja, 67. 72-73.

Metsämuuronen, Jari (toim.) 2006. Laadullisen tutkimuksen käsikirja. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Mikkola Piia & Haltia Petri 2019. Aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen korkeakouluissa. Selvitys aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisen ja tunnistamisen periaatteista ja käytänteistä korkeakouluissa. Opetus- ja kulttuuriministeriö 2019. Viitattu 4.4.2020. [https://minedu.fi/documents/1410845/5217581/Selvitys%20aiemmin%20hankitun%20osaamisen%20tunnustamisen%20ja%20tunnistamisen%20periaatteista%20ja%20ok%C3%A4yt%C3%A4nteist%C3%A4%20korkeakouluissa%20\(31.5.2019\)/ecd7d2a5-2c57-fdaf-b649-9cd08382bc73](https://minedu.fi/documents/1410845/5217581/Selvitys%20aiemmin%20hankitun%20osaamisen%20tunnustamisen%20ja%20tunnistamisen%20periaatteista%20ja%20ok%C3%A4yt%C3%A4nteist%C3%A4%20korkeakouluissa%20(31.5.2019)/ecd7d2a5-2c57-fdaf-b649-9cd08382bc73)

Mäkinen-Streng Mirka & Ojala Kristiina & Haltia Nina 2017. Opitulle tunnustusta. Eurostudent VI –tutkimuksen artikkelisarja. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2017:35. Viitattu 4.4.2020. <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80532/okm35.pdf>

Niilo-Rämä, Anu & Kujala, Teemu & Sopanen, Mirva & Majlund, Marjo 2013. Partiojohtajan käsikirja. Helsinki: Partio Scout.

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2018. Työn murros ja elinikäinen oppiminen. Elinikäisen oppimisen kehittämistarpeita selvittävän työryhmän raportti. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2018:8. Viitattu 3.4.2020. <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/160556/okmo8.pdf>

Opetushallitus 2019. Kansallinen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehys. Eurooppalainen tutkintojen viitekehys. Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen tutkintojen viitekehys OSAAMISTASOKUVAUKSET. Opetushallitus. Viitattu 2.4.2020. https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/tutkintojen_viitekehysten_osaamistasokuvaukset_fi_sv_en.pdf

Opetushallitus 2020. Tutkintojen viitekehykset. Viitattu 2.4.2020. <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/tutkintojen-viitekehykset>

Opetushallitus 2020. Youthpass auttaa tunnistamaan oppimista. Viitattu 5.4.2020. <https://www.oph.fi/fi/ohjelmat/youthpass-auttaa-tunnistamaan-oppimista>

Paavilainen, Marko 2010. Aina valmiina: Partioliike Suomessa 1910-2010. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Parkko Julia 2019. Digitaalinen osaamiskiekko osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen välineenä. Julkaisussa Timo Sinivuori & Julia Parkko (toim.) Osaamisen kiertotalous - harrastamalla huippuosajaksi. Opetus- ja kulttuuriministeriö. Partion nuorisolan osaamiskeskus. 20-22.

Partio.fi 2020. Partiofaktat. Viitattu 29.3.2020. <https://www.partio.fi/suomen-partiolaiset/partiofaktat/>

Partio.fi 2020. Partiokasvatus. Päämäärä ja arvopohja. Viitattu 29.3.2020. <https://partio-ohjelma.fi/partiokasvatus/paamaara-ja-arvopohja/>

Partio.fi 2020. Koulutus. Viitattu 29.3.2020. <https://www.partio.fi/lippukunnille/pestien-tuki/koulutus/>

Sivis.fi 2020. Osaamismerkki. Yleistä osaamismerkeistä. Viitattu 1.4.2020. <https://www.ok-sivis.fi/osaamismerkki/yleista-osaamismerkeista.html>

Toikko, Timo & Rantanen, Teemu 2009. Tutkimuksellinen kehittämistoiminta. Tampere: Tampereen yliopistopaino Oy – Juvenes print

Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Vehkalahti, Kimmo 2014. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Finn Lectura AB.

Vilka, Hanna 2015. Tutki ja kehitä. Jyväskylä: PS-kustannus

LIITTEET

Webropol-kysely:

Humanistinen ammattikorkeakoulu

Partio-osaamisen hyödyntäminen yhteisöpedagogiopinnoissa

Tällä kyselyllä kartoitetaan Humanistisen ammattikorkeakoulun yhteisöpedagogiopiskelijoiden ja lehtoreiden kokemuksia partiossa hankitun osaamisen ja koulutuksen tunnistamisesta ja tunnustamisesta osaksi tutkintoa. Opiskelijoilla ja lehtoreilla on osittain eri kysymyksiä. Lomake ohjaa vastaajan oikeiden kysymysten äärelle. Vastaaminen vie aikaa noin 10 minuuttia. Lomake on avoinna 17.4.2020 asti. Vastaukset käsitellään anonymisti, ja niitä käytetään vain aihetta käsittelevään opinnäytetyöhön sekä sitä kautta Humakin AHOT-prosessin mahdolliseen kehittämiseen. Suuret kiitokset vaivannöstäsi jo etukäteen!

Jos sinulla on kysyttävää lomakkeesta, voit ottaa yhteyttä opinnäytetyön tekijään:

Tanja Haikonen

tanja.haikonen@humak.fi

Keskustelua aiheen tiimoilta voi myös käydä Facebook-ryhmässä:

"Partiotaustaiset Humakin yhteisöpedagogiopiskelijät"

Taustakysymykset

1. Sukupuoli?

- Nainen
- Mies
- Muu

2. Ikä?

- 20
- 21-30
- 31-40
- 41-50
- 51-60
- 61-
-

3. Status

- Opiskelen Humakin yhteisöpedagogikoulutuksessa
- Toimin lehtorina Humakin yhteisöpedagogikoulutuksessa

4. Minä vuonna aloitit opintosi?

- 2018
- 2019
- Muuna ajankohtana. Milloin?

5. Opiskelumuoto

- Olen päiväopiskelija
- Olen monimuoto-opiskelija

6. Kerro lyhyesti partiotauustastasi.

Partio-osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (Kysymykset opiskelijoille)

7. Humakissa aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen prosessia kutsutaan AHOT-prosessiksi. Oletko hyödyntänyt partiossa hankkimaasi osaamista AHOT-prosessissa?

- Olen.
- En ole.

8. Humak on laatinut vuoden 2019 aikana ohjeistuksen partio-osaamisen hyväksilukemisesta yhteisöpedagogiopinnoissa. Osaamistavoitteiden vertailu on tehty yhteistyössä Partion nuorisoalan Osaamiskeskuksen kanssa.

Ohjeet löytyvät Wikistä osoitteesta <https://wiki.humak.fi/display/OS/AHOT-ohjeet+opiskelijoille##>.

Onko ohjeistus sinulle tuttu?

- On tuttu.
- Olen tutustunut jonkin verran.
- Enpä ole kuullutkaan.

9. Partion nuorisoalan Osaamiskeskus on julkaissut heinäkuussa 2019 digitaalisen apuvälineen harrastustoiminnassa hankitun osaamisen ja muodollisen koulutuksen vertailun helpottamiseksi. Työkalu on nimeltään Osaamiskiekkko. Palvelu löytyy osoitteesta <https://osaamiskiekkko.fi>

Onko Osaamiskiekkko-palvelu sinulle tuttu?

- On tuttu.
- Olen tutustunut jonkin verran.
- Enpä ole kuullutkaan.

10. Mitä kautta olet saanut tietoa partio-osaamisen hyödyntämisestä yhteisöpedagogiopinnoissa?

Voit valita useita vaihtoehtoja.

- Humakin lehtorilta
- Humakin intranetin (Peppi) tiedotteista
- Humakin tietopankista (WIKI)
- Partion julkaisuista
- Osaamiskiekkko-palvelusta
- Opiskelukaverilta
- Muualta. Mistä?
- En ole saanut tietoa mistään.

11. Merkitse tähän partion koulutusjärjestelmän koulutukset, jotka olet saanut ahotoitua yhteisöpedagogiopinnoissasi.

- Partiojohtajan peruskoulutus (7op)

- Valmentajakoulutus (2op)
- Koulutusohjaajakoulutus (3op)
- Partiokouluttajakoulutus (2op)
- Partiojohtajan jatkokoulutus eli Ko-Gi (25op)
- Muu koulutus. Mikä/mitkä?
- En ole ahotoinut mitään partiokoulutuksia.

12. Elokuusta 2019 alkaen on Humakissa ollut tarjolla vapaavalintainen partioon tai muuhun vastaavaan harrastustoimintaan soveltuva opintojakso "Vapaaehtoistoiminnan ohjaaminen ja kehittäminen (15op)". Opintojakso toteutetaan ahotoimalla, harjoittelussa tai opinnoistamalla. Oletko hyödyntänyt yhteisöpedagogiopinnoissasi tätä mahdollisuutta partio toiminnan osalta? Jos olet, miten se on toteutettu?

13. Oletko saanut hyväksiluettua partio-osaamista yhteisöpedagogiopinnoissasi jollakin muulla tavalla? Jos olet, miten?

Partio-osaamisen ahointi (Kysymykset lehtoreille)

14. Kuinka pitkään olet työskennellyt lehtorina Humakin yhteisöpedagogin koulutusohjelmassa?

- Alle vuoden
- 1-2 vuotta
- yli 2 vuotta

15. Minkä painotusalueen koulutusohjelmassa toimit lehtorina? Voit valita useita vaihtoehtoja.

- Järjestö- ja nuorisotyö
- Seikkailukasvatus
- Työelämän kehittäjä
- Ylempi AMK-tutkinto

16. Mikä on roolisi yhteisöpedagogin koulutusohjelmassa?

- Toimin opiskelijaryhmän valmentajana.
- Toimin opiskelijaryhmän valmentajana sekä lehtorina jollakin jaksolla/jaksoilla.
- Toimin lehtorina jollakin jaksolla/jaksoilla, mutta en valmenna ryhmää.

17. Oletko myöntänyt yhteisöpedagogiopiskelijoille ahotointeja partio-osaamisesta?

- Olen myöntänyt.
- En ole myöntänyt.

18. Humak on laatinut vuoden 2019 aikana ohjeistuksen partio-osaamisen hyväksilukemisesta yhteisöpedagogiopinnoissa. Osaamistavoitteiden vertailu on tehty yhteistyössä Partion nuorisoalan Osaamiskeskuksen kanssa.

Ohjeet löytyvät osoitteesta <https://wiki.humak.fi>

[/login.action?os_destination=%2Fpages%2Fviewpage.action%3FpageId%3D4263339#](https://wiki.humak.fi/login.action?os_destination=%2Fpages%2Fviewpage.action%3FpageId%3D4263339#)

Onko ohjeistus sinulle tuttu?

- On tuttu.
- Olen tutustunut jonkin verran.
- Enpä ole kuullutkaan.

19. Partion nuorisoalan Osaamiskeskus on julkaissut heinäkuussa 2019 digitaalisen apuvälineen harrastustoiminnassa hankitun osaamisen ja muodollisen koulutuksen vertailun helpottamiseksi.

Työkalu on nimeltään Osaamiskiekkko. Palvelu löytyy osoitteesta <https://osaamiskiekkko.fi>

Onko Osaamiskiekkko-palvelu sinulle tuttu?

- On tuttu.
- Olen tutustunut jonkin verran.

Enpä ole kuullutkaan.

**20. Millä tavoilla olet huomionnut partio-osaamisen opiskelijan AHOT-prosessissa?
Voit valita useita vaihtoehtoja.**

- Partioskoulutusten ahotointi ohjeistuksen mukaan.
- Partio toiminnan opinnollistaminen.
- Harjoittelun suorittaminen partiossa.
- "Vapaaehtoistoiminnan ohjaaminen ja kehittäminen"-opintojakson hyödyntäminen.
- Muu harkinnanvarainen hyväksilukeminen partiossa hankitusta osaamisesta.
- En ole huomionnut partio-osaamista AHOT-prosessissa.

Kokemuksia AHOT-prosessista

21. Valitse AHOT-prosessiin liittyvistä väittämistä kokemustasi parhaiten kuvaava vaihtoehto.

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Humakin yhteisöpedagogikoulutuksessa on huomioitu partio-osaamisen hyväksilukemisen mahdollisuuksia riittävästi.	☐	☐	☐	☐
Partio-osaamisen ahotointiohjeet ovat selkeät.	☐	☐	☐	☐
Partio-osaamisen ahotointiohjeet ovat hyvin saatavilla.	☐	☐	☐	☐
Partio-osaamisen ahotointiohjeet helpottavat AHOT-prosessia.	☐	☐	☐	☐
Ohjeissa on huomioitu partioskoulutuksia riittävästi.	☐	☐	☐	☐
Vapaaavalintainen opintojakso "Vapaaehtoistoiminnan ohjaaminen ja kehittäminen (15op)" kattaa hyvin muun partiossa hankitun osaamisen.	☐	☐	☐	☐
Partio toiminnan puitteissa suoritettavan opinnollistamisen ja harjoittelun	☐	☐	☐	☐

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
mahdollisuuksia on ohjeistettu riittävästi.				
Muitakin partiokoulutuksia tulisi ottaa huomioon ahotointiohjeissa.	☐	☐	☐	☐
Muutakin partio-osaamista tulisi ottaa huomioon ahotointiohjeissa.	☐	☐	☐	☐
Ohjeistus ei poissulje partio-osaamisen harkinnanvaraista hyväksilukemista.	☐	☐	☐	☐
Opiskelijoilla on riittävästi tietoa partio-osaamisen hyväksilukemisesta yhteisöpedagogiopinnoissa.	☐	☐	☐	☐
Lehtoreilla on riittävästi tietoa partio-osaamisen hyväksilukemisesta yhteisöpedagogiopinnoissa.	☐	☐	☐	☐

22. Kerro omin sanoin kokemuksistasi partio-osaamisen ahotoimisesta ja/tai opinnollistamisesta.

Kehittämistarpeita ja -ideoita

23. Millaisia kehittämistarpeita näet partio-osaamisen AHOT-prosessissa?

24. Opintopisteiden lisäksi partiossa hankitusta osaamisesta voi olla muitakin hyötyä yhteisöpedagogiopinnoissa. Mitä sellaista sinulle tulee mieleen?

--

25. Miten kehittäisit partio-osaamisen hyödyntämisen mahdollisuuksia Humakin yhteisöpedagogiopinnoissa?

26. Miten näet partio-osaamisen hyödyntämisen yhteisöpedagogiopinnoissa suhteessa muuhun harrastustoiminnassa hankittuun osaamiseen?
